

พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

กุมภาพันธ์ 2553

พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

กุมภาพันธ์ 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

กุมภาพันธ์ 2553

อภิสุตา สุวรรณประชา. (2553). พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตรศาสตรการการจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ประภาพร เพ็ญฟูสกุล.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 2 ประการคือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวและศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จำนวน 384 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยสถิติไคสแควร์ (chi-square)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 3,001– 4,000 บาทต่อครั้ง/คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 โดยเดินทางมาท่องเที่ยวกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 42.7 มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 59.9 แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมคือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน คิดเป็นร้อยละ 49.1 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางคือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 48.1 นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว 2 ครั้งในรอบ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.2 และใช้เวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ย 3-4 วันต่อครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.5 และช่วงเวลาที่นิยมไปท่องเที่ยวมากที่สุดคือ วันหยุดสุดสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 44.8 และช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยวมากที่สุดคือช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม คิดเป็นร้อยละ 53.1 นักท่องเที่ยวทั้งหมดพักค้างคืนสถานที่พักคือโรงแรมคิดเป็นร้อยละ 53.9 โดยนักท่องเที่ยวต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก คิดเป็นร้อยละ 97.7

ปัจจัยเศรษฐกิจในด้านลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า

1. อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. เพศและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

BEHAVIOR AND FACTORS RELATED TO DEMAND OF TOURISM IN NAN PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MISS APHISUDA SUWANPRACHA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University

February 2010

Aphisuda Suwanpracha. (2010). *BEHAVIOR AND FACTORS RELATED TO DEMAND OF TOURISM IN NAN PROVINCE*. Master's project; M. Econ (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot Universtiy. Project Advisor: Mrs.Praparn Fuengfusakul.

The purposes of this research were to study the behavior and factors related to demand of Thai tourists in Nan province. The sample consisted of 384 Thai tourists. Tool for data collection was questionnaire. Statistical methods used in analyzing the data were percentage, mean, standard deviation and Chi-Square test.

The research revealed that:

49.2% of Thai tourists in Nan province had average 3,000-4,000 baht cost of traveling. 42.7% of them came along with friends. 59.9% of them had main objective which was leisure. 40.1% of them went to cultural and religion place. 48.1% of them traveled by their own vehicle. 43.2% of them have come 2 times per year. 49.5% of them spent average 3-4 days traveling. 44.8% of them came on their weekend and 53.1% of them came on October-December. All tourists stayed over night, 53.9% of them stayed in hotel and 97.7% of them wanted to come back again.

Economic factors that accommodation, attraction place and government's tourism promotion had effected in high level to decision making of tourists in Nan province.

Result of factors related to demand of Thai tourists in Nan province revealed that:

1. Age, marital status, occupation, income per month, accommodation rate, transportation cost, accommodation and government's tourism promotion related to demand of Thai tourists in Nan province at the statistical significant at 0.05 level.

2. Gender and education level not related to demand of Thai tourists in Nan province at the statistical significant at 0.05 level.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การ
ท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ของ อภิสุดา สุวรรณประชา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ประพาฬ เพื่องฟูสกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ประพาฬ เพื่องฟูสกุล)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวีพรรณ สาลีผล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ์)

วันที่.....เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์ประพาฬ เพ็ญฟูสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำชี้แนะ และให้คำปรึกษาในการทำวิจัย และได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งงานวิจัยนี้เสร็จสิ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือและให้คำแนะนำในการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณนักท่องเที่ยวที่จังหวัดน่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่และทุก ๆ คนในครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจและให้ความรัก ความห่วงใยเสมอมา และเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นเศรษฐศาสตร์การจัดการที่คอยให้คำปรึกษาด้วยดีมาตลอด

สุดท้ายนี้คุณประโยชน์ที่พึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่คุณบิดา มารดา ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัย

อภิสุตา สุวรรณประชา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	11
ความหมายพฤติกรรมผู้บริโภค.....	15
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค.....	16
ปัจจัยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวซื้อบริการการท่องเที่ยว.....	16
มูลเหตุจูงใจให้อยากเดินทางท่องเที่ยว.....	18
ตัวกำหนดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว.....	19
ทฤษฎีอุปสงค์และปัจจัยกำหนดอุปสงค์.....	21
การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยว.....	24
ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว.....	24
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน.....	25
ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดน่าน.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีการดำเนินการวิจัย.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	81
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	87
ภาคผนวก ข	103
ภาคผนวก ค	109
ภาคผนวก ง	111
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	115

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักท่องเที่ยวจังหว็ดน่าน พ.ศ.2547-2550.....	2
2 สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน พ.ศ. 2548 – 2550.....	3
3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
4 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคล.....	48
5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน.....	50
6 จำนวนและร้อยละปัจจัยด้านเศรษฐกิจ.....	56
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญที่มีต่อปัจจัย ทางเศรษฐกิจในด้านที่พัก.....	58
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญที่มีต่อปัจจัย ทางเศรษฐกิจในด้านแหล่งท่องเที่ยว.....	59
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญที่มีต่อปัจจัย ทางเศรษฐกิจในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ.....	60
10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน	61
11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน.....	62
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับอุปสงค์การท่องเที่ยว ในจังหว็ดน่าน.....	63
13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน	64
14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน.....	65
15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน...	66
16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาที่พักต่อวันกับอุปสงค์การท่องเที่ยว ในจังหว็ดน่าน.....	67
17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าพาหนะในการเดินทางกับอุปสงค์ การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน.....	68
18 ผลการทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่านในด้านลักษณะที่พัก, ด้านแหล่งท่องเที่ยว,ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ.....	69
19 สรุปปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหว็ดน่าน.....	70

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 1.....	8
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 2.....	9
3 เส้นอุปสงค์ต่อราคา.....	21
4 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ประกอบด้วยธุรกิจมากมายหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม เป็นที่ยอมรับกันว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศมากที่สุด ยิ่งวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่มีมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทมากขึ้น

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศที่กำลังพัฒนา อีกทั้งยังมีแนวโน้มจะทวีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ สามารถทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้ามาช่วยแก้ไขสภาวะการขาดดุลการชำระเงินของประเทศ อับสับเนื่องมาจากการขาดดุลทางการค้า ส่วนการท่องเที่ยวภายในประเทศก็ช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ อันเป็นการช่วยสร้างแรงงาน สร้างอาชีพ และกระจายรายได้ไปทุกระดับอาชีพในภูมิภาคนั้น ๆ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548: คำนำ)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและมีความหลากหลายครบทุกรูปแบบอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะประเทศมีลักษณะภูมิประเทศหลากหลายทำให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงามและแปลกตา ทั้งนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ภูเขา ทะเล เกาะ และสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บริเวณทางภาคเหนือมีสภาพภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีที่ราบบริเวณหุบเขา มีทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก ภาคใต้เป็นภูมิภาคที่อุดมสมบูรณ์ ระดับเศรษฐกิจของประชาชนค่อนข้างดี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง มีพื้นที่กว้างขวางที่สุดของประเทศ ส่วนภาคกลางเป็นภาคที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มกว้างขวาง เป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากขึ้น (วรรณ วรชวานิช. 2546: 157)

ภาคเหนือมีพื้นที่ส่วนใหญ่ ประกอบด้วยลักษณะภูมิประเทศหลายรูปแบบ ทั้งภูเขา หุบเขา ที่ราบ เป็นบ่อเกิดของสิ่งต่าง ๆ ทางธรรมชาติมากมาย เช่น แหล่งต้นน้ำลำธาร ป่าไม้ น้ำตก และเมื่อรวมกับสภาพแวดล้อมทางด้านอื่น ๆ ทำให้ภาคเหนือมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสวยงาม ภาคเหนือได้ชื่อว่าเป็นดินแดนแห่งภูเขา ส่วนในด้านศิลปวัฒนธรรม ภาคเหนือได้ชื่อว่าเป็นแหล่งที่มีโบราณสถานที่สวยงามและเก่าแก่ และขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณที่สืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน (วรรณ วรชวานิช. 2546: 187-188)

น่านเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงตอนบน แวดล้อมด้วยขุนเขา สลับซับซ้อน เป็นเมืองเก่าที่มีชีวิตชีวา มีความงดงามของธรรมชาติ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ในปี พ.ศ.2528 จังหวัดน่านได้รับประกาศเป็นจังหวัดท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพราะมีศักยภาพการท่องเที่ยวมากมาย โดยเฉพาะด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 668 กิโลเมตร มีพื้นที่ 11,472,076 ตารางกิโลเมตร อาณาเขตทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์ ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดพะเยา ทิศเหนือและทิศตะวันออกติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ ดอยภูคา อุทยานแห่งชาติแม่จริม อุทยานแห่งชาติศรีน่าน บ่อเกลือสินเธาว์ เสาดินนาน้อย นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญ คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ วัดภูมินทร์ วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร วัดพระธาตุแช่แห้ง ฯลฯ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน. ม.ป.ป.: 1)

ตาราง 1 จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดน่าน พ.ศ.2547 - 2550

จำนวนนักท่องเที่ยว	2547	2548	2549	2550
ชาวไทย	421,601	443,794	429,947	405,086
ชาวต่างชาติ	24,397	14,629	14,801	13,556
รวม	445,998	458,423	444,748	418,642

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2550.

จากตาราง 1 พบว่า ในปี 2547 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมีจำนวน 421,601 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 24,397 คน รวมจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2547 เท่ากับ 445,998 คน ในปี 2548 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 443,794 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 14,629 คน รวมจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2548 เท่ากับ 458,423 คน ในปี 2549 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 429,947 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 14,801 คน รวมจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2549 เท่ากับ 444,748 คน ในปี 2550 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 405,086 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 13,556 คน รวมจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2550 เท่ากับ 418,642 คน

ตาราง 2 สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พ.ศ. 2548–2550

2548	2549	2550
1.วัดพระธาตุแช่แห้ง	1.วัดภูมินทร์	1.วัดพระธาตุแช่แห้ง
2.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน	2.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน	2.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน
3.วัดภูมินทร์	3.วัดพระธาตุแช่แห้ง	3.วัดภูมินทร์
4.วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร	4.อุทยานแห่งชาติดอยภูคา	4.บ้านสันเจริญ
5.อุทยานแห่งชาติดอยภูคา	5.อุทยานแห่งชาติแม่จริม	5.วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2550.

จากตาราง 2 พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดน่านที่ได้รับความนิยมในช่วงปี 2548 - 2550 3 อันดับแรก ได้แก่ วัดพระธาตุแช่แห้ง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน วัดภูมินทร์ ซึ่งนับว่าน่านเป็นจังหวัดทางภาคเหนือจังหวัดหนึ่ง ที่มีนักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาท่องเที่ยวในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ จึงน่าจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดน่าน ช่วยให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตรามากขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างรายได้และการจ้างงานในท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและบริหารจัดการจัดการของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ภาครัฐสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

2. ภาคเอกชนทั้งธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน และบริหารจัดการในการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ผู้วิจัยจึงได้ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยคำนวณจากสูตร Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 48) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)(Z^2)}{e^2}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.5

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างมีค่า 0.5

Z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ &= \frac{(0.50)(0.50)(3.8416)}{0.0025} \\ &= \frac{0.9604}{0.0025} \\ &= 384.16 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยได้เก็บตัวอย่างจำนวน 384 คน

โดยมีวิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่าง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกสถานที่ท่องเที่ยว 3 แห่งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดน่าน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) ดังนี้

1. วัดพระธาตุแช่แห้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลม่วงตึ๊ด อ.ภูเพียง จ.น่าน
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน ตั้งอยู่ที่ ถ.ผากอง ตำบลในเวียง อ.เมือง จ.น่าน
3. วัดภูมินทร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลในเวียง อ.เมือง จ.น่าน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยแบ่งสัดส่วนสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ละ 128 คน

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1

ระยะเวลาที่ศึกษา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2552

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรที่ศึกษาตามความมุ่งหมายที่ 1 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว สถานที่พัก ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก

2. ตัวแปรที่ศึกษาตามความมุ่งหมายที่ 2 ได้แก่

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1 เพศ

- ชาย
- หญิง

2.1.2 อายุ

- ต่ำกว่า 20 ปี
- 20-29 ปี
- 30-39 ปี
- 40-49 ปี
- 50-59 ปี
- 60 ปีขึ้นไป

2.1.3 ระดับการศึกษา

- มัธยมศึกษา
- อนุปริญญา
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 สถานภาพสมรส

- โสด
- สมรส
- หย่าร้าง

2.1.5 อาชีพ

- นักเรียน/นักศึกษา
- แม่บ้าน
- ข้าราชการ
- พนักงานบริษัท
- ธุรกิจส่วนตัว

2.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- รายได้ต่อเดือน
- ราคาที่พักต่อวัน
- ค่าพาหนะในการเดินทาง
- ลักษณะที่พัก
- แหล่งท่องเที่ยว
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

ตัวแปรตาม ได้แก่ อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

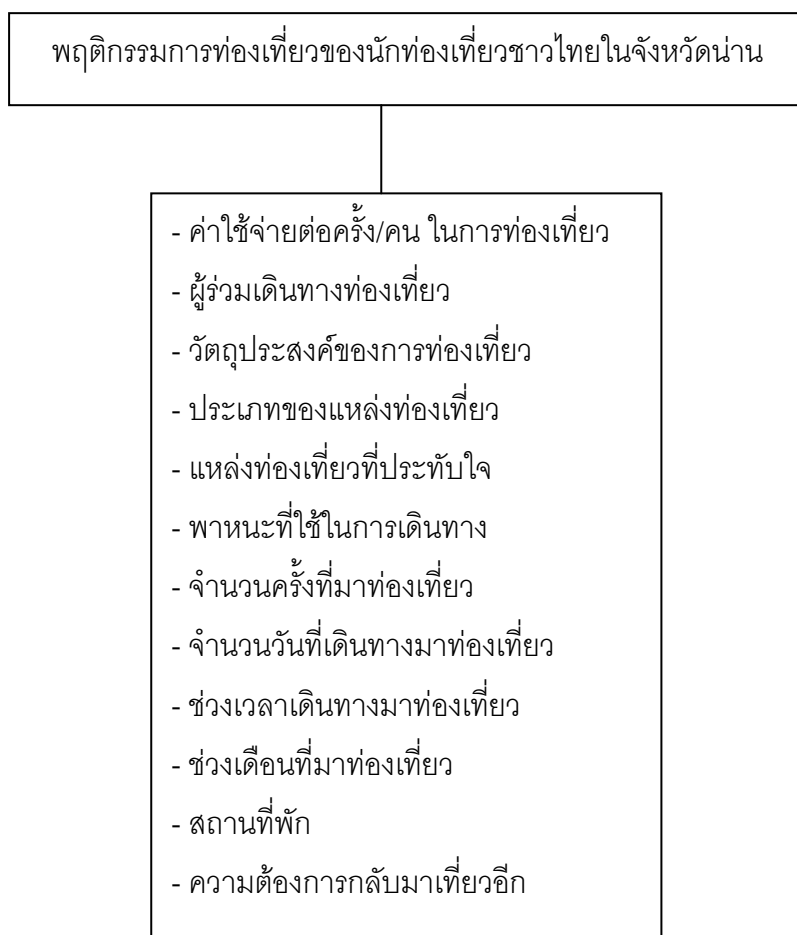
1. **พฤติกรรมการท่องเที่ยว** หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว สถานที่พัก ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก

2. **อุปสงค์การท่องเที่ยว** หมายถึง ความต้องการที่จะท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่ จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในระยะเวลา 1 ปี
3. **นักท่องเที่ยว** หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยและไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดน่าน ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ ทั้งที่พักค้างคืนและไม่พักค้างคืน
4. **ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว** หมายถึง ค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายไประหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
5. **ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว** หมายถึง บุคคลที่ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยว ได้แก่ คนเดียว ครอบครัว/ญาติ เพื่อน บริษัทนำเที่ยว ที่ทำงาน
6. **วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว** หมายถึง จุดมุ่งหมายหลักที่ทำให้เกิดการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่ พักผ่อน ทำบุญ/ไหว้พระ เยี่ยมเพื่อน/ญาติ ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ
7. **ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว** หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติศรีน่าน อุทยานแห่งชาติแม่จรม ล่องแก่งน้ำว้า เสาดินนาน้อย แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ วัดพระธาตุแช่แห้ง วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร วัดมิ่งเมือง วัดภูมินทร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต เช่น งานแข่งเรือ ประเพณีสงกรานต์ หมู่บ้านไทยลื้อหนองบัว หอศิลป์ริม่าน
8. **พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง** หมายถึง พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่ รถยนต์ส่วนตัว เครื่องบิน รถโดยสารประจำทาง รถบริษัทนำเที่ยว บริการเช่ารถตู้
9. **จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว** หมายถึง จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านในระยะเวลา 1 ปี
10. **จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว** หมายถึง จำนวนวันที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
11. **ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว** หมายถึง ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่ วันหยุดปลายสัปดาห์ วันหยุดตามเทศกาล วันลาพักผ่อนประจำปี
12. **ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว** หมายถึง ช่วงเวลาหรือช่วงเดือนในรอบปีที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่ มกราคม-มีนาคม เมษายน-มิถุนายน กรกฎาคม-กันยายน ตุลาคม -ธันวาคม

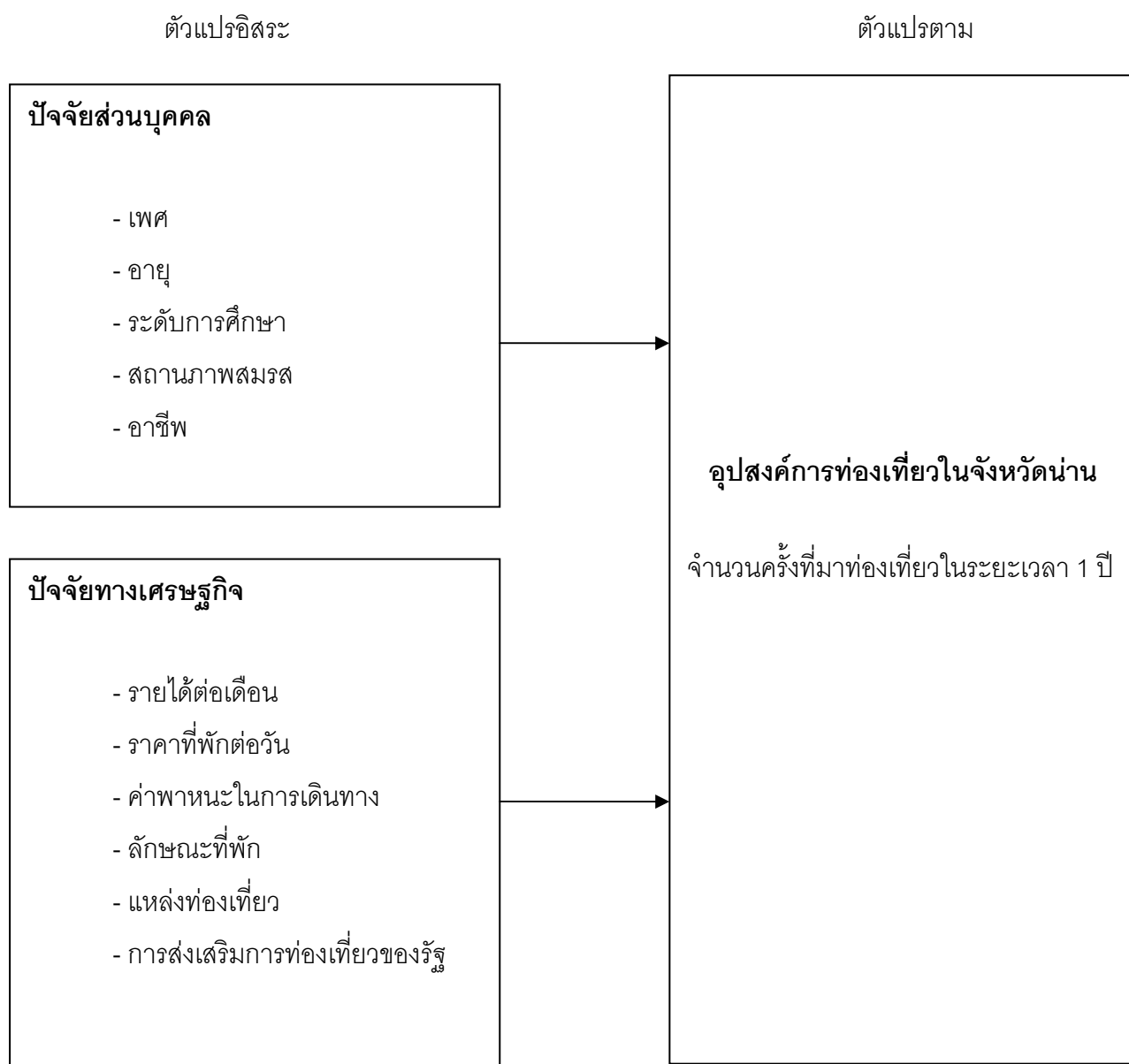
13. **สถานที่พัก** หมายถึง สถานที่ที่นักท่องเที่ยวใช้พักระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่ โรงแรม ที่พักในอุทยาน รีสอร์ท บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน ตั้งแคมป์
14. **ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก** หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะกลับมาท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดน่าน อีกภายหลังจากที่ได้เคยมาท่องเที่ยวแล้ว
15. **ปัจจัยส่วนบุคคล** หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ
16. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจ** หมายถึง รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ
17. **รายได้ต่อเดือน** หมายถึง เงินที่ได้จากการปฏิบัติงานของนักท่องเที่ยวที่ได้รับต่อเดือน
18. **ราคาที่พักต่อวัน** หมายถึง ราคาสถานที่พักที่นักท่องเที่ยวพักต่อวันระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
19. **ค่าพาหนะในการเดินทาง** หมายถึง ค่าพาหนะทั้งหมดในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
20. **ลักษณะที่พัก** หมายถึง สถานที่พักหาง่าย , มีความสะอาด , ความสวยงาม , มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย และมีความปลอดภัย
21. **แหล่งท่องเที่ยว** หมายถึง ความหลากหลาย, ความสวยงาม , ความสะอาด, ความมีชื่อเสียง , ความปลอดภัย ของแหล่งท่องเที่ยว
22. **การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ** หมายถึง การรณรงค์ภายใต้แนวคิดเที่ยวไทย ครีกครื้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก , ททท.จัดทำโปรวิชั่นแหล่งท่องเที่ยว , เสนอข่าวสารในนิตยสารท่องเที่ยว, การออกบูธแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เช่นงานไทยเที่ยวไทย , การกำหนดวันหยุดราชการแบบต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวใน จังหวัดน่านครั้งนี้ อาศัยทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคและทฤษฎีอุปสงค์เป็นแนวคิดในการศึกษา โดยพฤติกรรมการท่องเที่ยวมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ศึกษาตามความมุ่งหมายที่ 1

ภาพประกอบ 2 ศึกษาตามความมุ่งหมายที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ , อายุ , ระดับการศึกษา , สถานภาพสมรส , อาชีพ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน , ราคาที่พักต่อวัน , ค่าพาหนะในการเดินทาง , ลักษณะที่พัก , แหล่งท่องเที่ยว , การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวใน จังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - 1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว
 - 1.3 คำจำกัดความของนักท่องเที่ยว
 - 1.4 ประเภทต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว
2. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ความหมายพฤติกรรมผู้บริโภค
 - 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค
 - 2.3 ปัจจัยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวซื้อบริการการท่องเที่ยว
 - 2.4 มูลเหตุจูงใจให้อยากเดินทางท่องเที่ยว
 - 2.5 ตัวกำหนดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว
 - 2.6 ทฤษฎีอุปสงค์และปัจจัยกำหนดอุปสงค์
 - 2.7 การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยว
 - 2.8 ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว
 - 2.9 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน
3. ข้อมูลจังหวัดน่าน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นกิจกรรมการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทาง จะต้องประกอบด้วยปัจจัยสามประการเป็นอย่างน้อย คือ การเดินทาง การพักค้างแรม และการกินอาหารนอกบ้าน (นิศา ชัชกุล. 2550: 2)

การท่องเที่ยว หมายถึง การที่คนเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ และตลอดระยะเวลาเหล่านั้น ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้น การไปเที่ยวชมสถานที่ที่สวยงามหรือทัศนียภาพแปลก ๆ หรือเดินซื้อสิ่งของ

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวและการใช้ชีวิตอยู่ในลักษณะที่แตกต่างไปจากสิ่งแวดล้อมประจำวัน ซึ่งมีหลากหลายวัตถุประสงค์ เช่น สันทนาการ ธุรกิจ เป็นต้น (Holloway. 2002: 3)

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of official Travel Organization หรือ IUOTO) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่าจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีเงื่อนไขตามหลักสากล ดังต่อไปนี้คือ

1. ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. ต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ในกรณีนั้น

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งต่อมาพัฒนามาเป็นองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ได้ให้คำนิยามการท่องเที่ยวขึ้นใหม่ว่าเป็นการเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐานหรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร (นิศา ชัชกุล. 2550: 2-3; อ้างอิงจาก Goeldner; & Ritchie)

สรุปความหมายของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางออกจากที่พักเป็นการชั่วคราว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมญาติหรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ แต่มิใช่ประกอบอาชีพและตั้งถิ่นฐานเป็นการถาวร

1.2 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเดินทาง แบ่งออกได้เป็น 9 อย่าง คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด (Holiday-Mass Popular Individual) เป็นการเดินทางในวันหยุดเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร อันเป็นการขจัดความเมื่อยล้าทางร่างกายและจิตใจจากการทำงานให้หมดไป และเรียกพละกำลังกลับคืนมา สำหรับวันเริ่มต้นทำงานในวันใหม่ บางคนอาจจะไปพักผ่อนเพราะป่วยไข้ มักจะถือเอาภาวะอากาศเป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ใด เช่น สถานที่ชายทะเลที่มีลมพัดฉิวอยู่เป็นนิจ หรือสถานที่บนเขาที่อากาศหนาวเย็น หรืออาจรักษาโรคผิวหนังใกล้บริเวณบ่อน้ำร้อน เป็นต้น

2. **การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา (Cultural Religion)** เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือศาสนาของประเทศต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น การศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ชมศิลปะนาพวรรณในหอศิลป์ ชมการแสดงดนตรีหรือละครของประเทศต่าง ๆ นมัสการศูนย์ศาสนาที่สำคัญ เพื่อร่วมปฏิบัติศาสนากิจ เป็นต้น

3. **การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา (Educational)** เป็นการเดินทางเพื่อทำการวิจัยหรือสอนหนังสือ หรือเข้าศึกษา หรือดูงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งมักจะพักอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานานนับเดือน เช่น ไปทำการวิจัยด้านสังคมวิทยาที่ประเทศอินเดีย ไปดูงานที่ยุโรป เป็นต้น

4. **การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและความบันเทิง (Sport and Recreation)** เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมการแข่งขันกีฬาหรือเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือเล่นกีฬาในท้องถิ่นนั้น เช่น การชมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก การเข้าร่วมแข่งขันกีฬาเซต การไปเล่นสกีในฤดูหนาว เป็นต้น หรือเป็นการเดินทางเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ เช่น การเปลี่ยนบรรยากาศไปยังสถานที่ที่เงียบสงบ การชมทิวทัศน์ที่สวยงาม การไปชมการแสดงโอเปร่า การไปชมการแสดงโขน เป็นต้น

5. **การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ (Historical and Special Interests)** เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทหินพิมาย โครงกระดูกมนุษย์โบราณ เป็นต้น

6. **การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก (Hobbies)** เป็นการเดินทางเพื่อทำงานอดิเรก เช่น ไปวาดรูปบนภูเขา ไปขี่ม้าที่ชายหาด ไปเล่นสกี เป็นต้น

7. **การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร (Visiting Friend /Relation)** เป็นการเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติมิตรอันเป็นการสร้างสัมพันธภาพให้ดียิ่งขึ้น เช่น ไปเยี่ยมเพื่อนที่ประเทศอังกฤษ ไปเยี่ยมลูกที่ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

8. **การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business)** เป็นการเดินทางของนักธุรกิจที่ได้จัดเวลาให้เหลือหรือว่างจากการปฏิบัติธุรกิจในประเทศนั้นเพื่อถือโอกาสอยู่ท่องเที่ยวต่ออีกพักหนึ่ง เช่น การไปร่วมโปรแกรมการนำเที่ยวหลังจากเจรจาซื้อสินค้า เป็นต้น

9. **การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา (Conference Congress)** เป็นการเดินทางเพื่อเข้าร่วมการประชุมสัมมนา โดยปกติการจัดรายการประชุมสัมมนาผู้จัดมักมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเป็นนักท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบ และเมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่พักประชุมสัมมนา เช่น เมืองพัทยา เชียงใหม่ กรุงเทพฯ ภูเก็ต เจนีวา ปารีส เป็นต้น (บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา. 2548: 7-9)

สรุปวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว เป็นการเดินทางเพื่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความต้องการของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ

1.3 คำจำกัดความของนักท่องเที่ยว

การประชุมขององค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปี ค.ศ.1963 บัญญัติคำว่า ผู้มาเยือน (Visitor) และได้แบ่งผู้มาเยือนออกเป็น 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 นักท่องเที่ยว (Tourists) หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราวและพักอยู่ในประเทศที่มาเที่ยวไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ในการเดินทาง เพื่อใช้เวลาว่างในการพักผ่อนท่องเที่ยวในวันหยุด รักษาสุขภาพ การศึกษา การศาสนา การกีฬา การเยี่ยมเยียนญาติมิตร ติดต่อธุรกิจ และการประชุมสัมมนา

ประเภทที่ 2 นักทัศนอาจร (Excursionists) หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราวที่พำนักร้อยกว่า 24 ชั่วโมง ในประเทศซึ่งไปเยี่ยมเยียน (Edgell. 1990: 6)

สรุปนักท่องเที่ยวคือผู้มาเยือนเพื่อเป็นการพักผ่อน เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อการศึกษา เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การปฏิบัติกับครอบครัว และการประชุมต่าง ๆ

1.4 ประเภทต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว

โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในประเทศ การท่องเที่ยวลักษณะนี้จะต้องมีสิ่งจูงใจหลายอย่าง เช่น ความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย ตลอดจนการโฆษณา หรือมีสิ่งจูงใจโดยเฉพาะของสถานที่นั้น เช่น แหล่งฐานทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านขบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น ศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ใช้ภาษาต่างประเทศและอาจจะต้องมีมัคคุเทศน์เป็นผู้นำ การท่องเที่ยวต่างประเทศนี้ ขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่มักจะมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่น ๆ หลายอย่างมากกว่าประเทศขนาดเล็ก แต่บางครั้งการที่จะต้องเดินทางไกล ๆ ก็อาจจะเป็นอุปสรรคหรือทำให้นักท่องเที่ยวหมดความสนใจ หรือมีความสนใจน้อยลงก็ได้ (วรรณา วงษ์วานิช. 2546: 17)

2. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายพฤติกรรมผู้บริโภค

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของคำว่าพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) ไว้หลายความหมาย แต่ผู้วิจัยนำเสนอเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนี้

ศุภกร เสรีรัตน์ (2544: 7) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าหรือบริการ (ผลิตภัณฑ์) โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องตัดสินใจทั้งก่อนและหลังการกระทำดังกล่าว

อดุลย์ จาตุรงคกุล (2543: 5) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและใช้สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระบวนการต่าง ๆ ของการตัดสินใจ ซึ่งเกิดก่อนและเป็นตัวกำหนดปฏิกริยาต่าง ๆ เหล่านั้น

ดารา ทีปะปาล (2542: 4) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำใด ๆ ของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเลือกสรร การซื้อ การใช้สินค้าและบริการ รวมทั้งกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งเป็นตัวนำหรือตัวกำหนดการกระทำดังกล่าว เพื่อตอบสนองของความจำเป็น และความต้องการของผู้บริโภคให้ได้รับความพอใจ

คอตเลอร์ (Kotler. 2003: 199) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นจุดมุ่งหมาย และมีทางเลือกต่าง ๆ พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นกระบวนการและมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ และผู้บริโภคจำเป็นต้องได้รับการศึกษา

ชิฟแมนและคานัค (Schiffman and Kanuk. 2007: 4) พฤติกรรมผู้บริโภค สามารถอธิบายได้ 2 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมบริโภคส่วนบุคคล และพฤติกรรมบริโภคขององค์กร

พฤติกรรมบริโภคส่วนบุคคล (Personal Consumer) คือ การซื้อสินค้าและบริการ เพื่อใช้สินค้านั้นเอง สินค้าที่ซื้อไปจัดเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายที่ซื้อไปใช้เอง

พฤติกรรมบริโภคขององค์กร (Organizational Consumer) คือ องค์การที่แสวงผลกำไรและไม่แสวงผลกำไร หน่วยงานราชการ สถาบันต่าง ๆ ซึ่งการซื้อสินค้าและบริการเพื่อใช้ในองค์กร

เจมส์ เอฟ แองเจิล (James F. Engel. 1995: 4) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยตรงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหาได้ การบริโภคและการใช้จ่ายของสินค้าและบริการ ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการตัดสินใจที่เกิดก่อนและเกิดหลังจากกระทำที่เกิดขึ้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลในการสรรหา คัดเลือก และตัดสินใจซื้อ เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ ซึ่งเกิดจากทัศนคติ การรับรู้ การเรียนรู้ และเหตุผลส่วนบุคคล และยังเกิดจากสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของบุคคล

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

1. ปัจจัยทางวัฒนธรรม(cultural factors) เป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพลออกมากระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคได้กว้างขวางที่สุด ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น

1.1 วัฒนธรรมหลัก เป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกกลุ่มหรือในทุกสังคมมนุษย์ และเป็นตัวก่อให้เกิดค่านิยม การรับรู้ ความอยากได้ ไปจนถึงพฤติกรรมของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ถ่ายทอดให้แก่กันและกันมา และด้วยเหตุที่แต่ละสังคมต่างก็มีวัฒนธรรมหลักของตนเอง ผลก็คือพฤติกรรมการซื้อของมนุษย์ในแต่ละสังคมก็จะผิดแผกแตกต่างกันไป

1.2 อนุวัฒนธรรม หมายถึง วัฒนธรรมของคนกลุ่มย่อยที่รวมกันเข้าเป็นสังคมกลุ่มใหญ่ จำแนกอนุวัฒนธรรมออกเป็น 4 ลักษณะ คือ วัฒนธรรมทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมตามท้องถิ่น วัฒนธรรมตามอายุ วัฒนธรรมทางอาชีพ

1.3 ชั้นชน หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีรายได้ อาชีพ การศึกษาหรือชาติตระกูลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเหมือนกัน ชั้นชนของผู้บริโภคในสังคมเมื่อแบ่งออกแล้วจะมีลักษณะ ดังนี้

- ผู้บริโภคที่อยู่ในชั้นเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเหมือนกัน
- ชั้นของผู้บริโภคถูกจัดกลุ่มและลำดับความสูงต่ำโดยตัวแปรหลายตัว เช่น

อาชีพ รายได้ ความมั่งคั่งร่ำรวย การศึกษา และค่านิยม เป็นต้น

2. ปัจจัยทางสังคม (social factors) ปัจจัยทางสังคมที่ส่งอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคมีมากมาย เช่น กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานภาพในสังคมของผู้บริโภค เป็นต้น

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (personal factors) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคที่สำคัญ ๆ ได้แก่ อายุ วัฏจักรชีวิตครอบครัว อาชีพ รายได้ รูปแบบการดำเนินชีวิต บุคลิกภาพและมโนทัศน์ที่มีต่อตนเอง

4. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (psychological factors) ที่ส่งอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคได้แก่ การจูงใจ (motivation) การรับรู้ (perception) การเรียนรู้ (learning) ความเชื่อและทัศนคติ (beliefs and attitudes) (สุปัญญา ไชยชาณ. 2543: 123-133)

2.3 ปัจจัยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวซื้อบริการการท่องเที่ยว

เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศสูงกว่าสินค้าออกชนิดอื่น ๆ ดังนั้นหากจะให้บริการที่ลูกค้าพึงพอใจ ต้องคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม ประเพณีและวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยือน
2. การคมนาคม ทั้งจากต่างประเทศและในประเทศจะต้องสะดวก ปลอดภัย รวดเร็ว ทุกทาง มีความทันสมัย มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก มีสายการบินมาลงหลายสาย
3. พิธีการเข้าเมืองและบริการข่าวสาร จัดระเบียบวิธีการเข้าเมืองให้สะดวก รวดเร็ว มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองที่พัก บริการขนส่งผู้ที่พัก เป็นต้น
4. ที่พัก มีโรงแรม มีที่พักระดับต่าง ๆ ให้เลือก มีอัตราค่าที่พักเหมาะสมกับคุณภาพ สะอาด และมีบริการตามมาตรฐานสากล
5. ร้านอาหาร มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิดทั้งที่เป็นอาหารสากลและอาหารในท้องถิ่น ถูกสุขลักษณะ มีบริการที่สุภาพ มีการกำหนดราคาอาหารไว้ให้แน่นอน
6. บริการนำเที่ยว มีบริการจัดนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความซาบซึ้งต่อความงามของธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมของประเทศ มีอัธยาศัยไมตรี มีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว
7. สินค้าของที่ระลึก มีการควบคุมคุณภาพ กำหนดราคา การส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมทั้งการบรรจุหีบห่อที่สวยงามดึงดูดใจ และมีความแข็งแรง
8. ความปลอดภัย ต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงทุก แหล่งท่องเที่ยว เช่น มีตำรวจท่องเที่ยว การให้ความปลอดภัยในการจราจร มีสายการบินที่มีประวัติ อุบัติเหตุทางการบินน้อยที่สุดมาลง
9. ความสงบเรียบร้อยของประเทศ โดยไม่มีการสู้รบกันทางการเมือง การปราบปรามที่รุนแรงในการชุมนุมทางการเมือง จะทำให้นักท่องเที่ยวงดการเดินทางมาเยือนดังที่มีเหตุการณ์พฤษภาทมิฬเมื่อวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535 ทำให้นักท่องเที่ยวงดการเดินทางเข้าประเทศและทำให้สูญเสียรายได้
10. ความเป็นมิตรไมตรีของเจ้าของท้องถิ่น เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายด้วยอัธยาศัยไมตรี การแสดงความเอื้ออาทรเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การบอกเส้นทางท่องเที่ยว การซื้อเชิญให้ดื่ม น้ำนึ่งพักผ่อน การให้ใช้ห้องน้ำ การช่วยถ่ายรูปหรือร่วมถ่ายรูปตามคำเชิญ เชิญนักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในท้องถิ่น เป็นต้น
11. การโฆษณาเผยแพร่ เพื่อเสนอแหล่งท่องเที่ยวให้ชาวต่างประเทศได้รู้จักและอยากมาเที่ยว ช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้น การที่ภาพโปสเตอร์โฆษณาการท่องเที่ยวของเรา ชนะการประกวดจากสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เช่น ภาพตลาดน้ำดำเนินสะดวก ภาพเขื่อนราชมเหศวร์ตออนยกบ ภาพท่องเที่ยวในเชียงใหม่ ภาพผลไม้ไทย รวมทั้งภาพยนตร์สไลด์

2.4 มวลเหตุจูงใจให้อยากเดินทางท่องเที่ยว

มนุษย์มีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวโดยสัญชาตญาณอยู่แล้ว แต่ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวของมนุษย์แตกต่างกันไปตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม และช่วงเวลาว่าง ถ้ายังมีมวลเหตุจูงใจที่สำคัญช่วยกระตุ้น ก็ยิ่งทำให้มนุษย์อยากเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น มวลเหตุจูงใจให้คนอยากเดินทางท่องเที่ยวมีดังต่อไปนี้ คือ

1. ความต้องการผจญภัย เมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขนส่ง ที่พักแรม หรืออื่น ๆ ย่อมมีการประชาสัมพันธ์ ทำให้คนอยากลองผจญภัยกับแหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เหล่านั้น
2. ความต้องการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ถ้ามองให้ลึกจะมองเห็นได้ว่าการเดินทางเป็นการทำลายความจำเจในชีวิตประจำวัน โดยออกเดินทางไปค้นหาสิ่งแปลกใหม่ในชีวิต โดยเฉพาะหนุ่มสาวสมัยใหม่มีความอยากรู้อยากเห็นที่จะได้พบสิ่งใหม่ ๆ
3. ความต้องการคุณค่าในการเดินทางท่องเที่ยว เป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากการเดินทางท่องเที่ยว ผู้เดินทางท่องเที่ยวจะรู้สึกถึงความสนุกสนานหรือความประทับใจในขณะที่ท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ทำให้ได้รับคุณค่าในการเดินทางท่องเที่ยวหรือมีคุณค่าเป็นกำไรชีวิตในการท่องเที่ยว
4. ความต้องการค้นคว้าทางวัฒนธรรม เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศที่ตนไปเที่ยว เช่น ประเพณี เทศกาล พิธีกรรมต่าง ๆ ที่แตกต่างกันทำให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาภาษาท้องถิ่นที่ใช้ในประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวอีกด้วย
5. ความต้องการเห็นความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมโลก คนทั่วไปมีความต้องการเห็นความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมโลกว่า ผู้ที่อยู่ในประเทศที่ร่ำรวยกับผู้ที่อยู่ประเทศยากจนมีความเป็นอยู่แตกต่างกันอย่างไร และยังต้องการเที่ยวชมสิ่งก่อสร้าง สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของคนในท้องถิ่นด้วย
6. ความต้องการการยอมรับของสังคม ผู้เดินทางท่องเที่ยวจะเกิดความพอใจมาก ถ้าคนที่เขากำลังติดต่อหรือคนที่เขาทำความรู้จักยอมรับนิสัยบางอย่างของเขา บ่อยครั้งที่นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกเหมือนคนแปลกหน้า ทำให้เขาต้องเลือกประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่ทำให้เขารู้สึกว่าเป็นที่ชื่นชอบและมีการยอมรับตัวเขา
7. ความต้องการความภาคภูมิใจ การที่คนต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวยังประเทศต่าง ๆ เนื่องจากต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่า ตนได้ไปท่องเที่ยวสถานที่แปลก ๆ แตกต่างจากผู้อื่น ยิ่งเป็นข้อพิสูจน์

8. ความต้องการยกฐานะและเกียรติภูมิ การที่ได้มีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยว ไม่ว่าจะไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด เช่น เพื่อธุรกิจ เข้าร่วมประชุม แข่งขันกีฬา ประกอบศาสนกิจ เยี่ยมญาติ การศึกษา เป็นต้น ล้วนแต่ทำให้ผู้เดินทางไปท่องเที่ยวเป็นคนมีเกียรติในสังคม อันเป็นการยกฐานะและเกียรติภูมิของตนให้สูงขึ้นด้วย (บังอร ฉัตรรุ่งเรือง. 2551: 8-9)

สรุปมูลเหตุจูงใจให้อยากเดินทางท่องเที่ยว เกิดจากความต้องการผจญภัย ต้องการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ต้องการคุณค่าในการเดินทางท่องเที่ยว ต้องการค้นคว้าทางวัฒนธรรม ต้องการเห็นความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมโลก

2.5 ตัวกำหนดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว

ตัวกำหนดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป ตัวกำหนดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่สำคัญมีอยู่หลายตัวด้วยกัน พอสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ความเจริญทางเศรษฐกิจ ในช่วงที่เศรษฐกิจรุ่งเรือง การเดินทางท่องเที่ยวจะมีมาก บริษัทต่าง ๆ อาจขอให้ธุรกิจนำเที่ยวช่วยจัดกรุ๊ปทัวร์แก่พนักงานของตนให้เดินทางไปในที่ต่าง ๆ แต่ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ธุรกิจประสบปัญหามาก การเดินทางท่องเที่ยวก็พลอยซบเซาลงด้วย

2. การเพิ่มขึ้นของรายได้ที่ใช้จ่ายได้ของประชาชน เมื่อประชาชนมีรายได้ที่ใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ก็จะมีเงินเหลือเก็บไว้ท่องเที่ยว ถ้ามีเงินน้อยก็อาจท่องเที่ยวใกล้ ๆ ถ้ามีเงินมากก็อยากท่องเที่ยวไกลออกไป ซึ่งมีผลทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

3. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว หากพื้นที่ใดมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวสูง ก็จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปน้อย หากพื้นที่ใดมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวต่ำ ก็จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปมาก ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวประเภทมวลชนมีมากกว่านักท่องเที่ยวประเภทฟุ่มเฟือย

4. รสนิยมของประชาชน พื้นที่ใดที่ประชาชนชอบเดินทางไปท่องเที่ยวก็จะทำให้มีการเดินทางท่องเที่ยวมาก พื้นที่ใดที่ประชาชนไม่ชอบเดินทางไปท่องเที่ยวก็จะทำให้การเดินทางเที่ยวน้อยลง

5. ทัศนียภาพ เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว เมื่อพื้นที่ใดมีการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ทำให้เกิดทัศนียภาพหรือเกิดการชักจูงกัน ทำให้พื้นที่อื่นมีการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นตามไปด้วย

6. การกระจายตัวของประชากรทางภูมิศาสตร์ พื้นที่ใดมีญาติมิตรกระจายตัวไปยังที่ต่าง ๆ ย่อมมีการเดินทางไปมาหาสู่กัน ก็จะเกิดการขยายตัวของการเดินทางท่องเที่ยวตามไปด้วย

7. เวลาว่าง นับเป็นปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว คนเราจะเดินทางท่องเที่ยวได้ก็ต่อเมื่อมีเวลาว่าง ยังมีเวลาว่างมากก็ยังมีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวได้มาก

8. การพัฒนาหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ล้วนเป็นปัจจัยให้การเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

9. ฤดูกาล การเปลี่ยนแปลงฤดูกาลในแต่ละประเทศทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหนีฤดูกาลที่ไม่เหมาะสม ย่อมส่งผลให้เกิดการเพิ่มการเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนั้นฤดูกาลยังมีส่วนสำคัญในการกำหนดลักษณะดึงดูดใจให้เดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว

10. การศึกษา การขยายตัวของการศึกษาและโครงสร้างทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง ช่วยให้คนมีการศึกษาสูงขึ้นและได้เรียนรู้เรื่องราวของสังคมอื่น ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น อีกทั้งการที่สตรีมีอิสระที่จะออกเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างเสรี ย่อมทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

11. สื่อมวลชน การพัฒนาทางเทคโนโลยีช่วยให้การโฆษณาเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวของสื่อมวลชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เป็นต้น ล้วนทำให้ประชาชนจำนวนมากสามารถรับข่าวสารการท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง และมีผลกระทบทำให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

12. การตลาด การพัฒนาระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพช่วยให้การจำหน่ายบริการทางการท่องเที่ยวถึงมือลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น เช่น ระบบการเดินทางก่อนผ่านชำระภายหลัง หรือระบบการส่งข่าวสารถึงลูกค้าเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ INTERNET เป็นต้น

13. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล ปัจจุบันนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีความสำคัญต่อการเดินทางท่องเที่ยวมาก เช่น การประกาศปีการท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศ การอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว การอนุญาตให้เข้าชมสถานที่สำคัญของทางราชการ การช่วยพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นต้น ล้วนแต่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของการเดินทางท่องเที่ยว (บังอร จัตุรงค์เรือง. 2551: 10-12)

2.6 ทฤษฎีอุปสงค์และปัจจัยกำหนดอุปสงค์

ทฤษฎีอุปสงค์

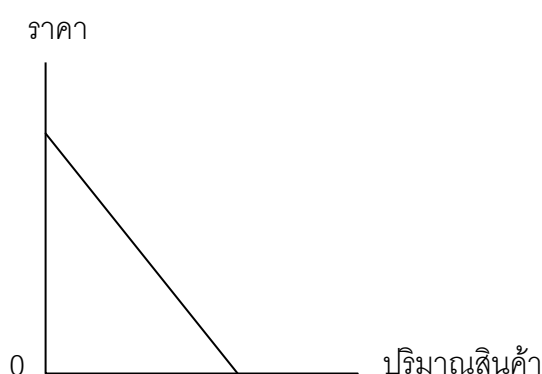
อุปสงค์ (Demand) หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งของผู้บริโภคพร้อมกับความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว กล่าวอย่างสั้น ๆ อุปสงค์จะหมายถึง ความต้องการ (Want) บวกด้วยอำนาจซื้อ (Purchasing Power) ถ้าเป็นความต้องการที่เกินกว่าอำนาจซื้อ ไม่เรียกว่าอุปสงค์ หรือเราอาจเรียกปริมาณเสนอซื้อที่พร้อมด้วยอำนาจซื้อว่าเป็น Effective Demand และเรียกความต้องการซื้อที่ยังไม่พร้อมด้วยอำนาจซื้อ หรือการมีอำนาจซื้อแต่ยังไม่มีความต้องการซื้อว่าเป็น Potential Demand (นราทิพย์ ชูติวงศ์. 2548: 25)

อุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง หมายความว่า จำนวนต่าง ๆ ของสินค้าหรือบริการชนิดนั้น ที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในระยะเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาสินค้านั้นหรือระดับรายได้ต่าง ๆ ของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่าง ๆ ของสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. 2550: 35)

อุปสงค์ต่อราคา

อุปสงค์ต่อราคา (price demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะหนึ่ง ๆ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของราคาสินค้าชนิดนั้น โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ (ceteris paribus) สิ่งอื่น ๆ ที่กำหนดให้คงที่ในที่นี้จะได้แก่ ปัจจัยทุกชนิดที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อที่นอกเหนือจากราคาสินค้าที่กำลังพิจารณา

เมื่อราคาต่ำปริมาณเสนอซื้อก็จะสูง ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นที่ว่าเป็นที่รู้จักกันในนามกฎของอุปสงค์ ดังภาพ

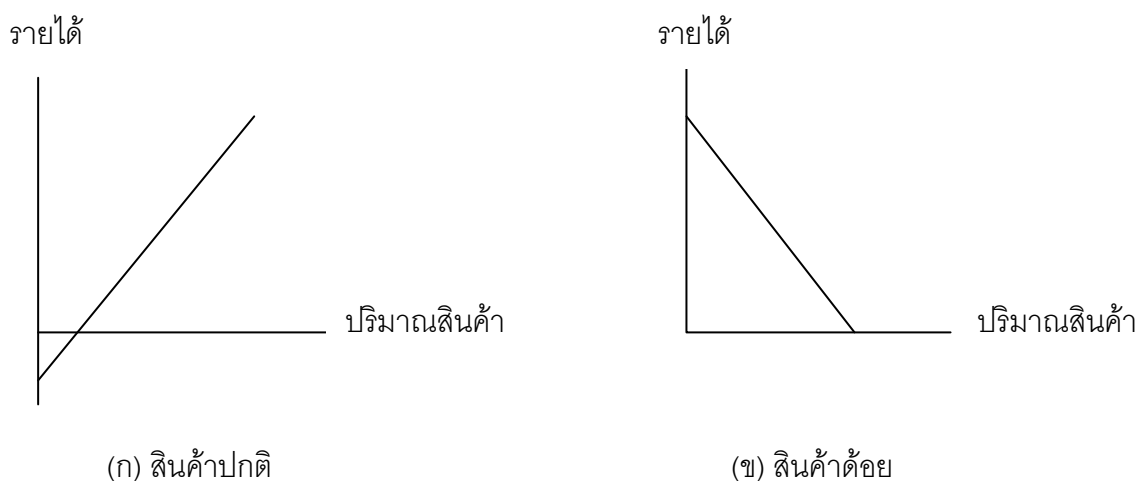
ภาพประกอบ 3 เส้นอุปสงค์ต่อราคา

ที่มา: นราทิพย์ ชูติวงศ์. 2548. *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. หน้า 27

อุปสงค์ต่อรายได้

อุปสงค์ต่อรายได้ (income demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่จะมีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของรายได้ของผู้ซื้อ โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ อาจเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายขึ้นไปทางขวา หรือลาดจากซ้ายลงมาทางขวาก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าที่ผู้บริโภคทำการซื้ออยู่ ถ้าสินค้าเป็นสินค้าปกติ (normal goods) ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อและรายได้จะเป็นในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อรายได้สูงปริมาณเสนอซื้อก็จะสูง และเมื่อรายได้ต่ำปริมาณเสนอซื้อก็จะต่ำ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะเป็นเส้นที่ลาดขึ้นไปทางขวา มีค่าความชันเป็นบวก สำหรับสินค้าด้อย (inferior goods) ซึ่งผู้บริโภคทำการบริโภคเฉพาะเมื่อตนมีรายได้ต่ำ และเมื่อใดที่ตนมีรายได้สูงขึ้นก็จะหันไปบริโภคสินค้าชนิดอื่นที่มีคุณภาพดีกว่าแทน เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาทางขวา มีค่าความชันเป็นลบ

เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะลาดหรือชันเพียงไรนั้นจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองว่ามีมากน้อยเพียงใด สินค้าบางชนิดมีความสัมพันธ์กับรายได้มาก บางชนิดมีความสัมพันธ์กับรายได้น้อยทำให้เส้นอุปสงค์ต่อรายได้มีความชันแตกต่างกันไป

ภาพประกอบ 4 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้

ที่มา: นราทิพย์ ชุตินวงศ์. 2548. *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. หน้า 29

อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น

อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (cross demand) หรือที่เรียกกันว่า อุปสงค์ไขว้ หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ (นราทิพย์ ชุตินวงศ์. 2548: 25-31)

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ หมายถึง ตัวแปร (Variables) หรือปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคปรารถนาที่จะซื้อ (Quantity Demand) ปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อปริมาณซื้อ มากน้อยไม่เท่ากันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคนและกาลเวลา ปัจจัยเหล่านี้มีหลายอย่าง ดังนี้

1. ราคาสินค้า ตามปกติเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณซื้อจะมีน้อย แต่ถ้าราคาสินค้าลดต่ำลง ปริมาณซื้อจะมีมาก
2. รสนิยมของผู้บริโภคและความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม รสนิยมอาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึกรสนิยมชมชอบชั่วขณะหนึ่งซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น แบบเสื้อสตรี ภาพยนตร์ และ เทปเพลง เป็นต้น แต่บางกรณีความนิยมนั้นก็คงอยู่นาน เช่น รูปแบบของสิ่งก่อสร้าง รถยนต์ และ น้ำอัดลม เป็นต้น สิ่งที่กำหนดรสนิยมของผู้บริโภค ได้แก่ อายุ เพศ ความเชื่อ ค่านิยม การศึกษา
3. จำนวนประชากร ตามปกติเมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเพิ่มตาม แต่การเพิ่มจำนวนประชากรยังไม่เป็นการเพียงพอ ประชากรเหล่านี้จะต้องมีอำนาจซื้อด้วยจึงจะสามารถซื้อสินค้าได้มากขึ้น
4. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน โดยทั่วไปเมื่อประชากรมีรายได้โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเปลี่ยนไป คือมักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูกลง และขณะเดียวกันก็หันไปบริโภคสินค้าราคาแพง
5. สภาพการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ ลองพิจารณาถึงสังคมบางแห่ง เช่น ประเทศที่มีบ่อน้ำมัน ปรากฏว่ารายได้ส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ส่วนคนกลุ่มใหญ่จะมีรายได้ต่ำมาก สังคมแบบนี้การบริโภคจะแตกต่างจากสังคมที่มีการกระจายรายได้ค่อนข้างทัดเทียม ถึงแม้ว่ารายได้เฉลี่ยของทั้งสองประเทศจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกันก็ตาม
6. ราคาสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามปกติความต้องการของผู้บริโภคอาจสนองได้ด้วยสินค้าหลายชนิด ถ้าสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาสูง ผู้บริโภคก็ซื้อสินค้าชนิดนั้นน้อยลง และหันไปซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่งซึ่งใช้แทนกันได้ สำหรับในกรณีของสินค้าที่ต้องใช้ประกอบกัน เช่น น้ำตาลกับกาแฟ เมื่อผู้บริโภคต้องการบริโภคกาแฟมากขึ้น ก็จะต้องบริโภคน้ำตาลมากขึ้นด้วย
7. ฤดูกาล ยกตัวอย่าง ในประเทศที่อยู่ในเขตร้อน เมื่อย่างเข้าฤดูหนาว ประชาชนจำเป็นต้องจัดหาเครื่องนุ่งห่มกันหนาว ทำให้ความต้องการสินค้าเครื่องกันหนาวต่าง ๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวเพิ่มขึ้น (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. 2545: 34-36)

2.7 การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยว

อุปสงค์การท่องเที่ยว (Tourism Demand) หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ หรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว หรือจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของตน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ มีอำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายสินค้าและบริการที่กำหนดในเวลานั้น ๆ ปริมาณสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวด้วย

การศึกษาอุปสงค์ของการท่องเที่ยว นิยมศึกษาข้อมูลดังนี้

1. จำนวนนักท่องเที่ยว (Tourist Arrivals) ทั้งภายในท้องถิ่น ภายในประเทศและระหว่างประเทศ การสำรวจการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของลูกค้า จึงเป็นงานสำคัญของธุรกิจนอกเหนือไปจากการสำรวจเพื่อทราบความต้องการเฉพาะ
2. รายได้จากการท่องเที่ยว (Tourist Expenditures) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเข้าชม ค่าสินค้าของที่ระลึก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แยกตามตลาดนักท่องเที่ยว
3. วันพักเฉลี่ย (Average length of stay) ของตลาดนักท่องเที่ยวที่สำคัญ รูปแบบกิจกรรมทางการตลาดที่เหมาะสมจะทำให้เพิ่มจำนวนวันพัก ซึ่งเป็นผลให้มียรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
4. การเพิ่มขึ้นของอุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply) เช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมไปมาก ห้องพัก บริษัทนำเที่ยว เทียวบิน มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทั้งในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว และเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. 2548: 19)

2.8 ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตสังคมในปัจจุบัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่

1. ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสร้างบ้านแปลงเมือง การมีรายได้และระดับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาการทางด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์
2. ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ความปลอดภัย และสื่อมวลชน (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. 2548: 21)

2.9 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพมีหลายประการที่สำคัญมีดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic factors)

สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศมีผลกระทบต่อความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมาก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระดับอุปสงค์แตกต่างกัน ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีย่อมเอื้ออำนวยให้คนเดินทางมากขึ้นเพื่อเจรจาติดต่อธุรกิจ ไปประชุม ไปศึกษาหาความรู้ หรือไปพักผ่อน ปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวกระทำได้ในปริมาณสูงตามอำนาจการซื้อ (purchasing power) แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือการพัฒนาเศรษฐกิจยังไม่ดีนัก จะทำให้นักท่องเที่ยวมีอำนาจการซื้อต่ำ

2. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (Demographic factors)

ลักษณะของประชากร ได้แก่ ขนาดและองค์ประกอบของครอบครัว อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ ระดับรายได้ อาชีพ เชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งโดยรวมแล้วจะมีผลต่อรูปแบบของอุปสงค์และปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

3. ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographic factors)

ลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศผู้ซื้อจะมีผลกระทบทำให้อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละชาติแตกต่างกัน และเป็นสิ่งที่กำหนดประเภทของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่ผู้ซื้อต้องการไป เช่น นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่แวดล้อมด้วยทะเลย่อมต้องการไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขา

4. ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม (Socio – cultural factors)

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม จะหล่อหลอมความคิด รสนิยม และทัศนคติในการบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว สรุปได้ว่าทัศนคติและวัฒนธรรมของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งสามารถกำหนดรสนิยม ค่านิยม ปริมาณ ระดับและรูปแบบของการซื้อผลิตภัณฑ์ของการท่องเที่ยวได้

5. ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (Political and Regulatory factors)

การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของประเทศอาจทำให้การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงและ/หรืออาจทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวนั้น ๆ เช่น เกิดภาวะสงคราม การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ถ้านักท่องเที่ยวหวั่นเกรงเรื่องความปลอดภัยอุปสงค์จะลดลง มีผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจการ

6. ปัจจัยทางสื่อสารมวลชน (Mass Media Communication factors)

ข้อมูลข่าวสารทุกชนิดจากสื่อมวลชนสามารถสร้างความเชื่อมั่น มั่นใจ หรือไม่มั่นใจในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ช่วยสร้างความรู้สึกรัก คุ่นเคย การต่อต้าน หรืออยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

7. ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (Comparative Price)

การเปรียบเทียบราคาการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวมีอุปสงค์แตกต่างกัน โดยการเปรียบเทียบราคาของผลิตภัณฑ์กับบริษัทที่เป็นคู่แข่ง หรือกับราคาปีก่อนหน้านี้ ราคาจะแสดงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ ประกอบกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่กล่าวก่อนหน้านี้แล้วทำให้อุปสงค์แตกต่างไปจากเดิม

8. ปัจจัยทางการเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล (Personal Mobility factors)

การเดินทางส่วนตัวโดยเฉพาะทางรถยนต์ช่วยให้การท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) และเดินทางไปยังประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันเจริญเติบโตมาก เช่น การเดินทางท่องเที่ยวของชาวยุโรป การเดินทางแบบส่วนตัว มีเป็นจำนวนมากในช่วงวันหยุดพักผ่อนหรือสุดสัปดาห์ เนื่องจากถนนหนทางเชื่อมต่อกันโดยตลอด การเดินทางส่วนตัวเป็นอุปสงค์ที่แตกต่างกัน

9. ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (Technology of Communication and Transportation)

เทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคมขนส่งสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการจองและการออกบัตรโดยสารโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (CRS) ลูกค้าได้รับความชัดเจน และรวดเร็วในการซื้อ นอกจากนี้คือการใช้คอมพิวเตอร์ในธุรกิจโรงแรม เช่น การเข้าพัก การคืนห้องพัก การเก็บเงินค่าที่พัก การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยย่อมแสดงถึงระดับมาตรฐานในการให้บริการและช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้นว่าจะเลือกใช้บริการของธุรกิจใดที่ได้รับความสะดวกสบายมากที่สุด (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. 2548: 21-25)

3. ข้อมูลจังหวัดน่าน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน. ม.ป.ป.: 1-20)

ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดน่าน

กล่าวถึงสภาพโดยทั่วไปของจังหวัดน่านในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ประวัติ สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาและผู้ที่สนใจให้ความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และเห็นภาพโดยรวมของจังหวัดน่าน

น่านมีความเก่าแก่รุ่นเดียวกับกรุงสุโขทัย มีเจ้าผู้ครองนครสืบต่อกันมา รวมทั้งสิ้น 64 พระองค์ น่านเดิมมีชื่อว่า “นันทบุรี” หรือ “วรรณคร” สร้างขึ้นโดยพระยาภูคา ราชพุทธศตวรรษที่ 18 บริเวณที่ราบตำบลศิลาเพชร หรือ อำเภอปัวในปัจจุบัน ใน พ.ศ.1902 พระยาการเมืองได้รับพระบรมสารีริกธาตุจากกรุงสุโขทัย ทรงเลือกถอยภูเพียงแช่แห้ง เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุพร้อมกับย้ายเมืองมาสร้างใหม่บริเวณเชิงดอย ต่อมาประมาณ พ.ศ. 1911 แม่น่านได้เปลี่ยนทิศทาง พระยาผากองราชบุตรพระยาการเมือง ได้ย้ายเมืองอีกครั้งมาตั้งที่บ้านห้วยไค้ ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่าน ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองน่านปัจจุบัน

เมื่อน่านในอดีตเป็นเมืองเล็กงดงามด้วยสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนา ยังสะท้อนให้เห็น การผสมผสานทางศิลปวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ทั้งด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา รวมทั้ง วิทยาการด้านต่าง ๆ กับกรุงสุโขทัย ล้านนา พุกาม และล้านช้าง โดยยังคงเอกลักษณ์ของความเป็นพื้น ถิ่นน่านไว้ได้อย่างสง่างาม วิถีชีวิตของคนเมื่อน่านยังดำเนินอยู่บนครรลองของพระพุทศาสนา ดังจะ เห็นได้จากงานบุญประเพณีรวมทั้งพิธีกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นตลอดปี

ภูมิประเทศของจังหวัดน่านเป็นขุนเขา มีต้นกำเนิดจากดอยขุนน้ำน่าน ตำบลขุนน้ำน่าน อำเภอ บ่อเกลือ ซึ่งไหลขึ้นเหนือไปทางอำเภอทุ่งช้าง แล้วไหลลงใต้ไปยังอำเภอบัว อำเภอนาน้อย อำเภอ เมืองน่าน อำเภอเวียงสา หลังจากนั้นไหลลงไปยังจังหวัดอื่น คือ อุตรดิตถ์ พิษณุโลก และ พิจิตร จึงไป รวมกับแม่น้ำยมที่อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์ และแม่น้ำเจ้าพระยาที่ปากน้ำโพ นครสวรรค์ ร้อยละ 40 ของลำน้ำน่านนั้นหล่อเลี้ยงลำน้ำเจ้าพระยา

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดอุตรดิตถ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดแพร่และจังหวัดพะเยา

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 32 ถึงจังหวัดนครสวรรค์ จากนั้นใช้ทางหลวง หมายเลข 117 จนถึงจังหวัดพิษณุโลกและใช้ทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านจังหวัดอุตรดิตถ์ และอำเภอ เด่นชัย จังหวัดแพร่ จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 101 ผ่านจังหวัดแพร่ไปจนถึงจังหวัดน่าน รวม ระยะทางประมาณ 668 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง สถานีขนส่งสายเหนือ ถนนกำแพงเพชร 2 (หมอชิต 2) มีรถโดยสาร ประจำทางธรรมดา และปรับอากาศไปจังหวัดน่านทุกวัน

รถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) ไปลงที่อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ แล้วจึงต่อรถ โดยสารประจำทางมาที่จังหวัดน่าน ระยะทาง 142 กิโลเมตร

เครื่องบิน บริษัท พีบี แอร์ มีเที่ยวบินเส้นทาง กรุงเทพฯ-น่าน

ระยะทางจากอำเภอเมืองน่านไปยังอำเภอและกิ่งอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเวียงสา	25	กิโลเมตร
อำเภอสันติสุข	32	กิโลเมตร
อำเภอแม่จริม	38	กิโลเมตร
อำเภอท่าวังผา	43	กิโลเมตร
อำเภอบ้านหลวง	45	กิโลเมตร
อำเภอนาน้อย	60	กิโลเมตร
อำเภอปัว	60	กิโลเมตร
อำเภอสองแคว	80	กิโลเมตร
อำเภอเชียงกลาง	76	กิโลเมตร
อำเภอนาหมื่น	80	กิโลเมตร
อำเภอทุ่งช้าง	98	กิโลเมตร
อำเภอบ่อเกลือ	133	กิโลเมตร
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	140	กิโลเมตร
อำเภอภูเพียง	2	กิโลเมตร

สถานที่ท่องเที่ยว

อำเภอเมืองน่าน และกิ่งอำเภอภูเพียง

วัดพระธาตุแช่แห้ง ปุชนิยมสถานที่สำคัญของเมืองน่าน มีอายุกว่า 600 ปี ตามพงศาวดารเมืองน่าน กล่าวว่า พญากาเมืองโปรดเกล้าให้สร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้มาจากเมืองสุโขทัย ระหว่างปี พ.ศ.1891-1901 สถาปัตยกรรมด้านโบสถ์ของวัดพระธาตุแช่แห้งที่สำคัญและแสดงให้เห็นถึงแบบอย่างสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมสกุลช่างน่าน

เจดีย์วัดพระธาตุแช่แห้ง เป็นพระธาตุที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ตามประวัติสร้าง เมื่อ พ.ศ. 1896 อายุราว 600 ปีเศษ องค์พระธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุที่มีขนาดสูงถึง 55.5 เมตร ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างด้านละ 22.5 เมตร มีสี่เหลี่ยมอร่ามเนื่องจากบุด้วยแผ่นทองเหลือง พระธาตุนี้ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน อยู่บนยอดดอยภูเพียงแช่แห้ง ตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

วัดภูมินทร์ วัดที่มีลักษณะแปลกกว่าวัดอื่นๆ คือ พระอุโบสถและวิหารสร้างเป็นอาคารหลังเดียวกัน เป็นทรงจตุรมุข (กรมศิลปากรได้สันนิษฐานว่าเป็นอุโบสถจตุรมุขหลังแรกของประเทศไทย) นาคสะดุ้งขนาดใหญ่แห่แหนพระอุโบสถเทินไว้กลางลำตัว ประตูไม้ทั้งสี่ทิศแกะสลักลวดลายงดงาม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน นอกจากจะเป็นแหล่งรวมโบราณวัตถุที่สำคัญแล้ว ยังจัดแสดงเรื่องราวทางชาติพันธุ์ของคนเมืองหรือชาวไทยพื้นเมืองภาคเหนือ โดยเฉพาะกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดน่าน การจัดแสดงทั้งในส่วนประวัติศาสตร์ศิลปะโบราณคดีและส่วนชาติพันธุ์วิทยา มีความเป็นระเบียบไม่ซ้ำซ้อน ง่ายต่อการศึกษาและทำความเข้าใจ มีโบราณวัตถุสำคัญคู่เมืองน่าน คือ งาช้างดำ จัดแสดงไว้ใน อาคารซึ่งเคยเป็นคุ้มเจ้าเมืองน่านเก่า ที่เรียกว่า “หอคำ” ก็ช่วยสร้างบรรยากาศในการท่องเที่ยวชม

วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร เดิมเรียก “วัดหลวง” หรือ “วัดหลวงกลางเวียง” สร้างขึ้นในสมัยเจ้าปู่แข็ง พ.ศ.1949 เป็นวัดหลวงในเขตนครน่าน สำหรับเจ้าผู้ครองนครใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีสำคัญทางพุทธศาสนาและพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาตามศิลาจารึกหลักที่ 74 เจ้าเมืองน่านได้ปฏิสังขรณ์บูรณะวิหารหลวงเมื่อ พ.ศ.2091 ลักษณะสถาปัตยกรรมของวัดพระธาตุช้างค้ำนี้สะท้อนให้เห็นอิทธิพลของศิลปะสุโขทัย อาทิ เจดีย์ทรงลังกา (ทรงระฆัง) รอบฐานองค์พระเจดีย์ก่ออิฐถือปูนและบันเป็นรูปช้างครึ่งตัว ด้านละ 5 เชือก และที่มุมทั้งสี่อีก 4 เชือก ดูคล้ายจะเอาหลังหนุน หรือ “ค้ำ” องค์เจดีย์ไว้ ลักษณะคล้ายวัดช้างล้อม จังหวัดสุโขทัย และภายในวิหารประดิษฐาน พระพุทธรูปนันทบุรีศรีศากยมุนี พระพุทธรูปสำริดปางประทานอภัย สูง 145 เซนติเมตร อายุราวครึ่งหลังพุทธศตวรรษที่ 19 ตรงกับสมัยสุโขทัยตอนปลาย ส่วนผสมของทองคำ 65 % พระประธานเป็นปูนปั้นขนาดใหญ่ศิลปะเชียงแสน ฝีมือสกุลช่างน่านที่มีพุทธลักษณะงดงามยิ่ง

วัดพระธาตุเขาน้อย องค์พระธาตุตั้งอยู่บนยอดดอยเขาน้อย ซึ่งอยู่ด้านตะวันตกของตัวเมืองน่าน สร้างในสมัยเจ้าปู่แข็ง เมื่อ พ.ศ.2030 องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์ ศิลปะพม่าผสมล้านนา ภายในบรรจุพระเกศาธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในสมัยพระเจ้าสุริยวงศ์ผริตเดชฯ ระหว่าง พ.ศ.2449-2454 โดยช่างชาวพม่า และวิหารสร้างในสมัยนี้เช่นกัน จากวัดพระธาตุเขาน้อยสามารถมองเห็นทิวทัศน์โดยรอบของตัวเมืองน่าน ปัจจุบันบริเวณลานชมทิวทัศน์ประดิษฐาน “พระพุทธรูปมหาอุดมมงคลนันทบุรีศรีน่าน” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางประทานพร บนฐานดอกบัวสูง 9 เมตร บนยอดพระเกศาทำจากทองคำหนัก 27 บาท

วัดมิ่งเมือง ถนนสุริยวงศ์ สร้างเมื่อ พ.ศ.2400 ลักษณะเด่นคือ ลายปูนปั้นที่ผนังด้านนอกของพระอุโบสถ เป็นฝีมือตระกูลช่างเชียงแสน มีความวิจิตรงดงามมาก ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงให้เห็นวิถีชีวิตของชาวเมืองน่าน ฝีมือช่างท้องถิ่นยุคปัจจุบัน และบริเวณวัดยังเป็นที่ประดิษฐานเสาหลักเมือง ซึ่งอยู่ในศาลาจตุรมุขด้านหน้าพระอุโบสถ เสาหลักเมืองสูงประมาณ 3 เมตร ฐานประดับด้วยไม้แกะสลักลายลงรักปิดทอง ยอดเสาแกะสลักเป็นรูปพรหมพักตร์มีชื่อ เมตตา กรุณา มุติตา อุมกขา

วัดสวนตาล ถนนมหาชัย สร้างขึ้นโดยพระนางปทุมวดี เมื่อ พ.ศ.1770 เจดีย์มีฐานฐานงดงาม ชั้นล่างมีซุ้มประตูทั้งสี่ทิศ ภายในวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปที่สำคัญคือ พระเจ้าทองทิพย์ ซึ่งพระเจ้าติโลกราชแห่งนครเชียงใหม่ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นใน พ.ศ.1992 เป็นพระพุทธรูปทองสำริดองค์ใหญ่ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 10 ฟุต สูง 14 ฟุต 4 นิ้ว มีงานนมัสการและสงฆ์เป็นประจำทุกปี ในช่วงเทศกาลสงกรานต์และมีการเฉลิมฉลองทั้งกลางวันและกลางคืน

แหล่งเตาเผาและเครื่องเคลือบบ้านบ่อสวก บ้านบ่อสวก ในอดีตเคยเป็นแหล่งผลิตเครื่องเคลือบภาชนะดินเผาที่สำคัญแห่งหนึ่งของเมืองน่าน มีรูปแบบและกรรมวิธีการผลิตเป็นลักษณะเฉพาะของตัวเอง คาดว่าเครื่องเคลือบภาชนะดินเผาจากบ้านบ่อสวกเคยได้รับความนิยมอย่างสูง เพราะได้ขุดพบตามแหล่งฝังศพของคนในสมัยก่อน โดยเฉพาะแถบเทือกเขาในอำเภอมกนัง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อเนื่องไปจนถึงจังหวัดตาก และกำแพงเพชร สันนิษฐานว่าการผลิตเครื่องเคลือบที่บ้านบ่อสวกเริ่มขึ้นและพัฒนาในสมัยเจ้าพระยาพลเทพฤาชัย (พ.ศ.2071-2102) ซึ่งเป็นยุคสมัยแห่งความรุ่งเรืองของเมืองน่าน วิทยาการเตาเผาและเครื่องเคลือบเมืองน่านได้รับจากล้านนา เช่น จากกลุ่มสันกำแพง กลุ่มกาหลง ซึ่งเป็นกลุ่มเตาไกล้นนครเชียงใหม่

วนอุทยานถ้ำผาตูบ เป็นถ้ำที่ตั้งอยู่ใกล้ตัวเมืองน่าน ภายในวนอุทยานถ้ำผาตูบ มีเส้นทางเดินขึ้นเขา ระหว่างทางจะมีถ้ำเล็ก ๆ จำนวนมาก เช่น ถ้ำเจดีย์แก้ว ถ้ำพระ ถ้ำตะเคียน ฯลฯ จนถึงถ้ำบ่อน้ำทิพย์ ซึ่งอยู่บนยอดเขา ด้วยลักษณะพื้นที่ที่เป็นแนวเขาหินปูนหลายลูกอยู่บริเวณเดียวกัน จึงพบถ้ำหลายแห่ง สภาพป่าที่ร่มรื่นเต็มไปด้วยพรรณไม้และนกหลากหลายชนิด ได้รับการจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อปี พ.ศ. 2521 ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยอยู่เป็นบางจุด ด้านในสุดมีแอ่งน้ำซึ่งมีน้ำทั้งปี ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีจะมีพิธีขึ้นถ้ำ

อำเภอนาน้อย

เสาดินนาน้อย และคอกเสือ เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ผ่านระยะเวลาอันยาวนานนับล้านปี โดยบริเวณพื้นที่นี้เดิมเป็นชั้นตะกอนที่สะสมตัวขึ้นเมื่อ 1 ล้านปีก่อน ต่อมา

อุทยานแห่งชาติศรีน่าน มีพื้นที่ประมาณ 683,750 ไร่ หรือ 934 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย และอำเภอนาหมื่น ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูง มีแม่น้ำน่านไหลผ่านจากตอนเหนือสุดถึงใต้สุด สภาพพื้นที่ที่มีเทือกเขาสลับซับซ้อนจึงทำให้มีป่าหลายชนิดคือ ป่าดงดิบเขา ป่าดงดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง หมาใน มีสัตว์ป่าหลายชนิดที่สำคัญ คือ ช้างป่า วัวแดง และกระทิง

สถานที่ที่น่าสนใจในอุทยาน

ผาซู้ เป็นหน้าผาหินสูงชันตั้งตระหง่านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน่าน มีความสูง 60 เมตรจากระดับน้ำทะเล จากจุดนี้สามารถมองเห็นแม่น้ำน่านไหลผ่านกลางผืนป่าแน่นทึบที่ปกคลุมเทือกเขา สลับซับซ้อนไปจนพรมแดนประเทศลาว รวมทั้งทะเลหมอกยามเช้าอันงดงาม นอกจากนี้บนยอดผายังตั้งเสาธงซึ่งมีเชือกชักธงที่ยาวที่สุดในประเทศ

แก่งหลวง เป็นจุดชมแม่น้ำน่านที่น่าสนใจที่สุด ลักษณะเป็นแก่งหินขนาดใหญ่ขวางกั้นแม่น้ำน่าน ซึ่งถูกโอบล้อมด้วยภูเขาสูงสองด้าน ในหน้าน้ำหลาก กระแสน้ำไหลเชี่ยวกรากผ่านแก่งหินส่งเสียงดังกึกก้อง พอถึงหน้าแล้ง สายน้ำจะลดระดับลงจนมองเห็นโขดหินกว้างใหญ่ โผล่พ้นเหนือน้ำ และริมฝั่งจะปรากฏหาดทรายสีขาวยาวตลอด

อำเภอแม่จรม

ล่องแก่งน้ำว้า ลำน้ำว้าเป็นแม่น้ำสายเล็ก ๆ ที่มีต้นน้ำมาจากทิวเขาหลวงพระบางบริเวณชายแดนไทย-ลาว แล้วไหลผ่านพื้นที่ป่าเขาในจังหวัดจนไปรวมกับแม่น้ำน่านในที่สุด ด้วยสภาพธรรมชาติที่บริสุทธิ์ อยู่ท่ามกลางขุนเขาแลผืนป่าที่โอบล้อม เนื่องจากมีแก่งหินและวังน้ำอยู่หลายแห่ง จึงมีผู้นิยมมาล่องแก่งกันมาก ลำน้ำช่วงที่สวยงามและสะดวกแก่การล่องแก่งที่สุด คือช่วงที่ลำน้ำไหลผ่านพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติมีระยะทางประมาณ 15 กม. หรือเรียกกันว่า “เส้นทางลำน้ำว้าตอนล่าง”

อำเภอบ่อเกลือ

อุทยานแห่งชาติดอยภูคา ยอดดอยภูคานั้นถือได้ว่าเป็นยอดเขาสูงสุดในจังหวัดน่าน สูงถึง 1,980 เมตร จากระดับน้ำทะเล อีกทั้งยังมีสภาพป่าสมบูรณ์ จึงได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ สภาพอากาศนั้นปกติจะเย็นสบายตลอดทั้งปี สภาพป่าประกอบไปด้วยป่าดงดิบเขา มีพันธุ์ไม้สำคัญ ได้แก่ ตะเคียน มณฑาป่า และพญาเสือโคร่ง ขึ้นอยู่บริเวณยอดเขา และยังมีพันธุ์ไม้หายากคือ ชมพูภูคา และเต่าร้างยักษ์ ไม้ไผ่สุญญพันธ์สองชนิดนี้พบเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพรรณ สกุลศรีจิรวัดณ์ (2548: 122-128) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผลของการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา ประชาชนส่วนใหญ่ได้ท่องเที่ยวภายในประเทศโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด และนิยมไปท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภททะเลมากที่สุด ช่วงเวลาที่นิยมไปคือช่วงวันหยุดราชการ/วันหยุด ส่วนจำนวนครั้งที่ไปท่องเที่ยวมาแล้วคือ 1-2 ครั้ง และใช้เวลาในการท่องเที่ยวต่อครั้ง 1-2 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อครั้งน้อยกว่า 5,000 บาท มีความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกับท่องเที่ยวที่ผ่านมาแล้ว 1-2 ครั้ง ซึ่งแหล่งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมาจากการบอกเล่าของญาติ/เพื่อนมากที่สุด และผลของการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป จำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป อายุ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป จำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป แต่อายุจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไปและจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป แต่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป แต่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป อาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป แต่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป จำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป แต่รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป

เมธัสดา เขยทิวังค์ (2547: 96-98) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำ พบว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยว 1 ครั้งในรอบปี และพักค้างคืนโดยส่วนมากพักค้างคืนจำนวน 2 คืน โดยนิยมเดินทางมาเที่ยวกับเพื่อน ๆ โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะ และจะมาเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ และมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวจำนวน 1,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม กิจกรรมที่นิยมทำคือนั่งนอนชายหาดและส่วนใหญ่มีภูมิลำเนา/อาศัยอยู่กรุงเทพฯและปริมณฑล ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร อาชีพ รายได้ ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 อาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมมาท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยวในรอบ 1 ปี จำนวนที่พักค้างคืนในการมาเที่ยว และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมมาท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยวในรอบ 1 ปี และจำนวนวันที่พักค้างคืนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมมาท่องเที่ยวด้านจำนวนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และทัศนคติในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำ

สมใจ วงศ์เทียนชัย (2547: 166-167) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตากของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า พฤติกรรมมาท่องเที่ยวชาวไทยในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอดเป็นครั้งที่ 5 จำนวนเงินที่ใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการมาเที่ยวครั้งนี้คือ 3,540 บาท ใช้เวลาในการมาเที่ยวในจุดผ่านแดนครั้งนี้โดยเฉลี่ยจำนวน 2 วัน ช่วงเวลาส่วนใหญ่นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ช่วงวันหยุดปลายสัปดาห์ โดยส่วนใหญ่มักเดินทางมาท่องเที่ยวกับบุคคลในครอบครัวและญาติเป็นส่วนมาก และมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว การซื้อสินค้าส่วนใหญ่นิยมซื้อสินค้าประเภทอาหารแห้งขนมขบเคี้ยวมากที่สุด แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมไปเที่ยวมากที่สุดคือ ตลาดริมเมย ซึ่งนักท่องเที่ยวคิดว่าจะกลับมาเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดอีกในอนาคตข้างหน้า ด้านประชากรศาสตร์ เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมมาท่องเที่ยวด้านความถี่ในการมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน แต่ด้านจำนวนเงินที่ใช้จ่ายในการมาเที่ยวและจำนวนวันที่มาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมมาเที่ยวไม่แตกต่างกันด้านจำนวนเงินที่ใช้จ่ายในการมาเที่ยวและด้านจำนวนวันที่มาท่องเที่ยว แต่พบว่ามีความถี่ในการมาท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมมาเที่ยวไม่แตกต่างกันด้านความถี่ในการมาท่องเที่ยวและด้านจำนวนวันที่มาท่องเที่ยว แต่พบว่ามีความถี่ในการมาเที่ยวแตกต่างกัน

จรรยา วาหลวง (2550: 134-136) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในเกาะสมุย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพักผ่อน/ท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทางคือเพื่อน เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ช่วงเวลาในการเดินทางคือวันหยุดปลายสัปดาห์ ระยะเวลาต่อครั้งเฉลี่ย 4 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งประมาณ 8,100 บาท จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวเฉลี่ยประมาณ 3 ครั้ง นักท่องเที่ยวตั้งใจจะกลับมาท่องเที่ยวอีก ด้านประชากรศาสตร์ เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านระยะเวลาท่องเที่ยวต่อครั้ง ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวและด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านระยะเวลาท่องเที่ยวต่อครั้ง ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวและด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน สถานภาพที่แตกต่างกันมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านระยะเวลาท่องเที่ยวต่อครั้ง ด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวแตกต่างกัน ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกันมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สรไกร เต็มถาวร (2547: 153-159) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นิยมแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ พาหนะที่นิยมใช้ในการเดินทางคือ รถยนต์ส่วนตัว ช่วงเวลาที่นิยมท่องเที่ยวคือ วันหยุดสุดสัปดาห์ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยคือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยวคือ 1-5 วัน และจำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดอุบลราชธานีคือ 1-5 ครั้ง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านพาหนะที่ใช้ในการเดินทางและจำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว และจำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

นภาพรณ อรุณจันทร์ (2550: 61-66) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกา รท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยเดินทางมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้ว จำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยว พระนครศรีอยุธยา คือ 1-5 ครั้ง โดยมากับครอบครัว เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการ เดินทางคือ รถยนต์ส่วนตัว ช่วงเวลาที่นิยมท่องเที่ยวคือ วันหยุดสุดสัปดาห์ และส่วนใหญ่ไม่ค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยคือ 1,000-1,500 โดยเสียค่าใช้จ่ายในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม มากที่สุด ทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญของสถิติที่ 0.05 สรุปผลได้ว่ารายได้ต่อเดือนมี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้าน จำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี) ระยะเวลาที่พักราคค้างคืนและค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการ มาท่องเที่ยว อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี) และด้านค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/ คน ในการมาท่องเที่ยว ราคาที่พักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี) และด้านค่าใช้จ่ายต่อ ครั้ง/คน ในการมาท่องเที่ยว ราคาอาหารและเครื่องดื่มมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี) และด้านค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คน ในการมาท่องเที่ยว ราคาพาหนะในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านจำนวนครั้งในการ ท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)

แสงเดือน สอนเจริญ (2548: 133-145) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนัก ท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เสิงสาง จ.เสิงสาง ส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว กลุ่มบุคคลที่ นักท่องเที่ยวเดินทางมาด้วยกันคือกลุ่มเพื่อน กิจกรรมที่ชอบคือการพักผ่อนชมทัศนียภาพและ ธรรมชาติ ฤดูที่นำจะเดินทางมาท่องเที่ยวคือฤดูหนาว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 3 ครั้ง ระยะเวลาที่มาท่องเที่ยวต่อครั้งโดยเฉลี่ย 4 วัน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้ง 4,851 บาท และ

อารณีย์ วิวัฒน์นาภรณ์ (2546: 107-110) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดราชบุรี พบว่าวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อพักผ่อน จำนวนผู้ร่วมเดินทาง 4 คน โดยมากับเพื่อน พาหนะที่ใช้ในการเดินทางคือรถยนต์ส่วนตัว ช่วงเวลาในการเดินทางคือวันหยุดปลายสัปดาห์ จำนวนวันในการมาท่องเที่ยวคือ 1 วัน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 1,000 บาท จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวในรอบ 1 ปีคือ 1 ครั้ง และมีความตั้งใจมาอีกแน่นอน เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ที่ต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ส่วนการศึกษาที่ต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวนวันในการมาท่องเที่ยว

สายฝน ถึงหมื่นไวย (2547: 243-247) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน อายุแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการเดินทางระยะเวลาในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน การศึกษาและอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน รายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งที่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง การกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง สาเหตุการเดินทาง พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ประเภทที่พักแรมที่เลือกใช้บริการ และแหล่งที่ศึกษาข้อมูลท่องเที่ยวแตกต่างกัน สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งโดยเฉลี่ยบุคคลที่มักจะเดินทางไปท่องเที่ยวด้วย สาเหตุการเดินทาง พาหนะที่ใช้ในการเดินทางและประเภทที่พักแรมที่เลือกใช้บริการแตกต่างกัน

สิริอร ทองมั่ง (2548: 108-112) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวเกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมแตกต่างกันด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมแตกต่างกันด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

อารีย์ วรเวชชนกุล (2546: 176-180) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวัตถุประสงค์ จำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่แตกต่างกัน อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวัตถุประสงค์ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางแตกต่างกัน การศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่แตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปีไม่แตกต่างกัน รายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวัตถุประสงค์และจำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปีไม่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปีแตกต่างกัน

ดังนั้นในการค้นคว้าเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้นำเอาปัจจัยในด้านต่าง ๆ โดยอ้างถึงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและการตั้งคำถามในแบบสอบถาม

ตาราง 3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ผู้วิจัย	ผลการศึกษา
เพศ	เมธัสดา เขยกิจวงศ์	เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว
	สมใจ วงศ์เทียนชัย	ด้านจำนวนครั้งในการเดินทางมาเที่ยวในรอบ 1 ปี
	สายฝน ถึงหมื่นไฉ	แตกต่างกัน
อายุ	แสงเดือน สอนเจริญ	อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้าน
	สายฝน ถึงหมื่นไฉ	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวแตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	แสงเดือน สอนเจริญ	ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวแตกต่างกัน
	จรรยา วาหลวง	
	สมใจ วงศ์เทียนชัย	
	สรไกร เต็มถาวร	
สถานภาพสมรส	สายฝน ถึงหมื่นไฉ	สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยว
	พรพรรณ สกุลศรีจิรวัดณ์	
	สมใจ วงศ์เทียนชัย	
	สรไกร เต็มถาวร	
อาชีพ	นภาพรรณ อรุณจันทร์	อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)
	เมธัสดา เขยกิจวงศ์	
	แสงเดือน สอนเจริญ	
	สรไกร เต็มถาวร	
รายได้ต่อเดือน	สรไกร เต็มถาวร	รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)
	นภาพรรณ อรุณจันทร์	
	สายฝน ถึงหมื่นไฉ	
	แสงเดือน สอนเจริญ	
ราคาที่พัก	นภาพรรณ อรุณจันทร์	ราคาที่พักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้วิจัย	ผลการศึกษา
ค่าพาหนะใน การเดินทาง	นภาพรรณ อรุณจันทร์	ราคาพาหนะในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการ ท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)
ลักษณะที่พัก	แสงเดือน สอนเจริญ	ที่พักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้าน จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว
แหล่ง ท่องเที่ยว	อารีย์ วรเวชชนกุล	ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวน (ครั้ง) ในการ เดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ผู้วิจัยจึงได้ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยคำนวณจากสูตร Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 48) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)(Z^2)}{e^2}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.5

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างมีค่า 0.5

Z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ &= \frac{(0.50)(0.50)(3.8416)}{0.0025} \\ &= \frac{0.9604}{0.0025} \\ &= 384.16 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยได้เก็บตัวอย่างจำนวน 384 คน

โดยมีวิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่าง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกสถานที่ท่องเที่ยว 3 แห่งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดน่าน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) ดังนี้

1. วัดพระธาตุแช่แห้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลม่วงตึ๊ด อ.ภูเพียง จ.น่าน
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน ตั้งอยู่ที่ ถ.ผากอง ตำบลในเวียง อ.เมือง จ.น่าน
3. วัดภูมินทร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลในเวียง อ.เมือง จ.น่าน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยแบ่งสัดส่วนสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ละ 128 คน

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1

ระยะเวลาที่ศึกษา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2552

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check – List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open-ended) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-List) ประกอบด้วย ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open-ended) ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ประกอบด้วย ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินผลได้ใช้เกณฑ์การประเมินดังต่อไปนี้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale) มีน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ (ธำนิษฐ์ ศิลป์จารุ. 2548: 77)

- 1. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 2. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 ระดับความคิดเห็นมาก
- 3. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 4. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 ระดับความคิดเห็นน้อย
- 5. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

2.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 เก็บรวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 สร้างแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งเป็น

3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

2.1.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา เนื้อหา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะศึกษา

2.1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามวันที่ 17 ตุลาคม 2552 ที่วัดช้างค้ำวรวิหาร ประชากรที่ใช้ในการเก็บแบบสอบถามคือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.5 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ .8006

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จำนวน 384 คน และระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามคือ ช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2552

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิธีจัดกระทำข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

4.1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับมากลับมาทั้งหมดเพื่อนำมาตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามว่าได้มาครบจำนวนหรือไม่

4.1.2 ทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.3 นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการจัดระบบข้อมูลโดยการบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว สถานที่พัก ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.2.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) กำหนด ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ในการทดสอบสมมติฐาน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน เป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ใช้สถิติพื้นฐานดังนี้

5.1.1. ร้อยละ (Percentage) การคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวมทั้งหมดมีค่าเป็นร้อยละ คำนวณจากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 152)

$$\text{ร้อยละ}(\%) = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X = จำนวนข้อมูล(ความถี่)ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
 N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คือ ค่าคะแนนตัวหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการเอาค่าคะแนนทุกตัวมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนของคะแนนทั้งหมด เพื่อต้องการทราบค่าเฉลี่ยของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 33)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย

Σx = ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

n = จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่อใช้อธิบายผลของข้อมูล ถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่ายิ่งมาก แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นมีการกระจายมากหรือข้อมูลชุดนั้นมีความแตกต่างกันมาก คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 60)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Σx^2 แทนผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทนผลรวมของข้อมูลทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปร 2 ตัวแปร เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยใช้ สถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 204-205)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \quad E_{ij} = \frac{(r_i)(c_j)}{n}$$

χ^2	แทน	ค่าไค-สแควร์
O_{ij}	แทน	ค่าความถี่ที่สังเกต(ข้อมูลจริง)ในแถวที่ i สดมภ์ที่ j
E_{ij}	แทน	ค่าความถี่ที่คาดหวัง ในแถวที่ i สดมภ์ที่ j
r_i	แทน	ความถี่รวมในแถวที่ i
c_j	แทน	ความถี่รวมในสดมภ์ที่ j
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
df	แทน	ค่าองศาแห่งความอิสระ คำนวณจาก $df = (r-1)(c-1)$

5.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง ซึ่งคำนวณได้จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 125-126)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยการใช้แบบสอบถามจำนวน 384 ตัวอย่าง และนำผลที่ได้มาประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์
Sig	แทน	Significance

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	175	45.6
หญิง	209	54.4
รวม	384	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	25	6.5
20-29 ปี	149	38.8
30-39 ปี	126	32.8
40-49 ปี	41	10.7
50-59 ปี	31	8.1
60 ปีขึ้นไป	12	3.1
รวม	384	100
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษา	15	3.9
อนุปริญญา	9	2.3
ปริญญาตรี	252	65.6
สูงกว่าปริญญาตรี	108	28.1
รวม	384	100

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. สถานภาพสมรส		
โสด	205	53.4
สมรส	153	39.8
หย่าร้าง	26	6.8
รวม	384	100
5. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	60	15.6
แม่บ้าน	17	4.4
ข้าราชการ	107	27.9
พนักงานบริษัท	126	32.8
ธุรกิจส่วนตัว	74	19.5
รวม	384	100

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

เพศ นักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 เป็นเพศชาย จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6

อายุ นักท่องเที่ยวมีอายุ 20-29 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาคือ 30-39 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 อายุ 40-49 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 อายุ 50-59 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1

ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 มัธยมศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 และอนุปริญญา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

สถานภาพสมรส นักท่องเที่ยวเป็นโสด จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ สมรส จำนวน 153 คน จำนวนร้อยละ 39.8 และหย่าร้าง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

อาชีพ นักท่องเที่ยวมีอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมา คือ ข้าราชการ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และแม่บ้าน จำนวน 17คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

การศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว สถานที่พัก ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

พฤติกรรมมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คน ในการเดินทางมาท่องเที่ยว		
1,000 – 2,000 บาท	13	3.4
2,001 – 3,000 บาท	103	26.8
3,001 – 4,000 บาท	189	49.2
4,001 – 5,000 บาท	54	14.1
มากกว่า 5,000 บาท	25	6.5
รวม	384	100
ค่าสูงสุด = 20,000	ค่าต่ำสุด = 1,000	ค่าเฉลี่ย = 3,378.17

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ผู้ร่วมเดินทาง		
คนเดียว	7	1.8
ครอบครัว/ญาติ	141	36.7
เพื่อน	164	42.7
บริษัทนำเที่ยว	56	14.6
ที่ทำงาน	16	4.2
รวม	384	100
3. วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยว		
พักผ่อน	230	59.9
ทำบุญ/ไหว้พระ	36	9.4
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	87	22.7
ประชุม/สัมมนา	23	6.0
ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ	8	2.0
รวม	384	100
4. แหล่งท่องเที่ยวที่ท่านนิยมไปท่องเที่ยว		
แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ	172	29.6
แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน	286	49.1
แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต	124	21.3
รวม	582	100
5. แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจมากที่สุดอันดับ 1-5		
1 วัดพระธาตุแช่แห้ง	267	31.4
2 วัดภูมินทร์	249	29.3
3 อุทยานแห่งชาติดอยภูคา	160	18.8
4 อุทยานแห่งชาติศรีน่าน	125	14.7
5 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน	48	5.7
รวม	849	100

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. พาหนะในการเดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	185	48.1
รถโดยสารประจำทาง	24	6.3
เครื่องบิน	8	2.1
รถจักรยานยนต์	102	26.6
บริการเช่ารถตู้	65	16.9
รวม	384	100
7. พาหนะในท้องถิ่น		
รถสองแถว	6	100
รวม	6	100
8. จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในระยะเวลา 1 ปี		
1 ครั้ง	141	36.7
2 ครั้ง	166	43.2
3 ครั้ง	72	18.8
4 ครั้ง	5	1.3
รวม	384	100
9. จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว		
1-2 วัน	164	42.7
3-4 วัน	190	49.5
5-6 วัน	27	7.0
มากกว่า 6 วัน	3	0.8
รวม	384	100

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10. ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว		
วันหยุดตามเทศกาล	89	23.2
วันหยุดปลายสัปดาห์	172	44.8
วันลาพักร้อนประจำปี	123	32.0
รวม	384	100
11. ช่วงเดือนที่เดินทางมาท่องเที่ยว		
มกราคม-มีนาคม	148	29.9
เมษายน-มิถุนายน	63	12.7
กรกฎาคม-กันยายน	21	4.2
ตุลาคม – ธันวาคม	263	53.1
รวม	495	100
12. พักค้างคืน		
ค้างคืน	384	100
รวม	384	100
13. สถานที่พักในการท่องเที่ยว		
โรงแรม	207	53.9
ที่พักในอุทยาน	53	13.8
รีสอร์ท	39	10.1
บ้านญาติ/เพื่อน	74	19.3
ตั้งแคมป์	11	2.9
รวม	384	100
14. ความต้องการกลับมาท่องเที่ยว		
ต้องการกลับมาอีก	375	97.7
ไม่ต้องการกลับมาอีก	9	2.3
รวม	384	100

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน พบว่า

1. ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการเดินทางมาท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเสียค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวจังหวัดน่าน 3,001 – 4,000 บาทต่อครั้ง/คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมาคือ มีค่าใช้จ่าย 2,001– 3,000 บาทต่อครั้ง/คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 และมีค่าใช้จ่าย 1,000 – 2,000 บาทต่อครั้ง/คนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.4 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวสูงสุดเท่ากับ 20,000 บาทต่อครั้ง/คน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่ำสุดเท่ากับ 1,000 บาทต่อครั้ง/คน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3,378 บาทต่อครั้ง/คน

2. ผู้ร่วมเดินทาง

นักท่องเที่ยวเดินทางมากับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาคือ เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ คิดเป็นร้อยละ 36.7 เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 14.6 เดินทางมากับที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 4.2 เดินทางมาคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 1.8

3. วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อมาพักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมาคือมีวัตถุประสงค์เยี่ยมญาติ/เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 22.7 ทำบุญ/ไหว้พระ คิดเป็นร้อยละ 9.4 ประชุม/สัมมนา คิดเป็นร้อยละ 6.0 ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.0

4. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่นิยม

นักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 29.6 และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต คิดเป็นร้อยละ 21.3

5. แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ

นักท่องเที่ยวประทับใจแหล่งท่องเที่ยว 5 อันดับแรก คือ วัดพระธาตุแช่แห้ง คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาคือ วัดภูมินทร์ คิดเป็นร้อยละ 29.3 อุทยานแห่งชาติดอยภูคา คิดเป็นร้อยละ 18.8 อุทยานแห่งชาติศรีน่าน คิดเป็นร้อยละ 14.7 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน คิดเป็นร้อยละ 5.7

6. พาหนะในการเดินทาง

พาหนะในการเดินทางที่นักท่องเที่ยวใช้มากที่สุดคือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมาคือ รถบริษัทนำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 26.6 บริการเช่ารถตู้ คิดเป็นร้อยละ 16.9 รถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 6.3 เครื่องบิน คิดเป็นร้อยละ 2.1

7. พาหนะในท้องถิ่น

นักท่องเที่ยวบางส่วนมีโอกาสใช้พาหนะในท้องถิ่นคือรถสองแถว

8. จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวในระยะเวลา 1 ปี

ในระยะเวลา 1 ปี นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาคือ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.7 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.8 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.3

9. จำนวนวันในการมาท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว 3-4 วันต่อครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือ 1-2 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.7 5-6 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.0 มากกว่า 6 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.8

10. ช่วงเวลาในการเดินทาง

นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดปลายสัปดาห์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาคือ เดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงวันลาพักผ่อนประจำปี คิดเป็นร้อยละ 32.0 และเดินทางมาท่องเที่ยวในวันหยุดตามเทศกาล คิดเป็นร้อยละ 23.2

11. ช่วงเดือนในการเดินทาง

นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองลงมาคือ มกราคม-มีนาคม คิดเป็นร้อยละ 29.9 เมษายน-มิถุนายน คิดเป็นร้อยละ 12.7 กรกฎาคม-กันยายน คิดเป็นร้อยละ 4.2

12. พักค้างคืน

นักท่องเที่ยวทั้งหมดพักค้างคืน

13. สถานที่พัก

นักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่โรงแรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมาคือ บ้านญาติ/เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ที่พักในอุทยาน คิดเป็นร้อยละ 13.8 รีสอร์ท คิดเป็นร้อยละ 10.1 และตั้งแคมป์ คิดเป็นร้อยละ 2.9

14. ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวในอนาคต

นักท่องเที่ยวต้องการกลับมาอีก คิดเป็นร้อยละ 97.7 และไม่ต้องการกลับมาอีก คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยรายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	13	3.4
5,001-10,000 บาท	45	11.7
10,001-20,000 บาท	148	38.5
20,001-30,000 บาท	125	32.6
30,001-40,000 บาท	41	10.7
40,001 บาท ขึ้นไป	12	3.1
รวม	384	100
ค่าสูงสุด = 70,000	ค่าต่ำสุด = 2,000	ค่าเฉลี่ย = 20,311.46
2. ราคาที่พักต่อวัน		
ต่ำกว่า 500 บาท	116	30.2
501-1,000 บาท	165	43.0
1,001-1,500 บาท	79	20.6
1,501-2,000 บาท	24	6.3
รวม	384	100
ค่าสูงสุด = 2,000	ค่าต่ำสุด = 0	ค่าเฉลี่ย = 774.71

ตาราง 6 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ค่าพาหนะในการเดินทาง		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	11	2.9
1,001-1,500 บาท	53	13.8
1,501-2,000 บาท	145	37.8
2,001-2,500 บาท	86	22.4
2,501-3,000 บาท	56	14.6
3,000 บาทขึ้นไป	33	8.6
รวม	384	100
ค่าสูงสุด = 8,500	ค่าต่ำสุด = 600	ค่าเฉลี่ย = 2,193.12

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

รายได้ต่อเดือน นักท่องเที่ยวมีรายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาคือรายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 และมีรายได้ 40,001 บาทต่อเดือนขึ้นไปน้อยที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 โดยนักท่องเที่ยวมีรายได้สูงสุดเท่ากับ 70,000 บาทต่อเดือน และมีรายได้ต่ำสุดเท่ากับ 2,000 บาทต่อเดือน รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยเท่ากับ 20,311.46 บาทต่อเดือน

ราคาที่พัก นักท่องเที่ยวพักในห้องพักราคา 501-1,000 บาทต่อวันมากที่สุด จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือราคาที่พักราคาต่ำกว่า 500 บาทต่อวัน จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 และราคาที่พักราคา 1,501-2,000 บาทต่อวันน้อยที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 โดยราคาที่พักราคาสูงสุดเท่ากับ 2,000 บาทต่อวัน และราคาที่พักราคาต่ำสุดเท่ากับ 0 บาทต่อวัน ราคาที่พักโดยเฉลี่ยเท่ากับ 774.71 บาทต่อวัน

ค่าพาหนะในการเดินทาง นักท่องเที่ยวมีค่าพาหนะในการเดินทาง 1,501-2,000 บาทต่อครั้งมากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมาคือค่าพาหนะ 2,001-2,500 บาทต่อครั้ง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และมีค่าพาหนะต่ำกว่า 1,000 บาทต่อครั้งน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 โดยค่าพาหนะในการเดินทางสูงสุดเท่ากับ 8,500 บาทต่อครั้ง และค่า

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญ ที่มีต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจ
ในด้านลักษณะที่พัก

ด้านลักษณะที่พัก	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ที่พักหาง่าย	3.65	0.730	มาก
2. ความสะอาดของสถานที่พัก	3.92	0.799	มาก
3. ความสวยงามของสถานที่พัก	3.45	0.632	ปานกลาง
4. สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่พัก	4.07	0.697	มาก
5. ความปลอดภัยของสถานที่พัก	3.96	0.767	มาก
รวม	3.81	0.725	มาก

ด้านลักษณะที่พัก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในด้านลักษณะที่พักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.81 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.725 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่พักหาง่ายมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.730 ความสะอาดของสถานที่พักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.92 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.799 ความสวยงามของสถานที่พักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.45 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.632 สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่พักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.697 ความปลอดภัยของสถานที่พักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.96 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.767

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญ ที่มีต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจในด้านแหล่งท่องเที่ยว

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	4.06	0.786	มาก
2. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	4.23	0.672	มาก
3. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว	4.17	0.648	มาก
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	4.31	0.716	มาก
5. ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว	4.11	0.718	มาก
รวม	4.18	0.708	มาก

ด้านแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.708 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.06 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.786 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672 ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.648 สถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.713 ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.11 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.718

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญ ที่มีต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การรณรงค์การเดินทางภายใต้แนวคิด “เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก”	3.79	0.874	มาก
2. ททท. จัดทำโปรพัลล์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดน่าน	3.93	0.763	มาก
3. การเสนอข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในนิตยสารการท่องเที่ยว	4.28	0.715	มาก
4. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	4.07	0.760	มาก
5. การกำหนดวันหยุดราชการแบบต่อเนื่อง	4.39	0.703	มาก
รวม	4.09	0.763	มาก

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.09 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.763 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การรณรงค์การเดินทางภายใต้แนวคิด “เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก” มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.79 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.874 ททท.จัดทำโปรพัลล์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดน่านมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.93 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.763 การเสนอข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในนิตยสารการท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.715 การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.760 การกำหนดวันหยุดราชการแบบต่อเนื่องมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.703

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ กับตัวแปรตาม คือ อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ประกอบด้วยจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในระยะเวลา 1 ปี ทำการวิเคราะห์โดยวิธีการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square)

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
1 ครั้ง (ร้อยละ)	53 (30.3)	88 (42.1)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	79 (45.1)	87 (41.6)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	41 (23.4)	31 (14.8)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	2 (1.1)	3 (1.4)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	175 (100)	209 (100)	384 (100)
Sig = .052			
$\chi^2 = 7.712$			

จากตาราง 10 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 7.712 และ ค่า Sig เท่ากับ .052 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 สรุปได้ว่า

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	อายุ						รวม
	ต่ำกว่า	20-29	30-39	40-49	50-59	60ปี	
	20 ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปีขึ้นไป	
1 ครั้ง (ร้อยละ)	11 (44.0)	47 (31.5)	39 (31.0)	26 (63.4)	9 (29.0)	9 (75.0)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	13 (52.0)	65 (43.6)	56 (44.4)	11 (26.8)	18 (58.1)	3 (25.0)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	1 (4.0)	34 (22.8)	29 (23.0)	4 (9.8)	4 (12.9)	0 (19.0)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	0 (0)	3 (2.0)	2 (1.6)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	25 (100)	149 (100)	126 (100)	41 (100)	31 (100)	12 (100)	384 (100)
Sig =.004							
$\chi^2 = 33.480$							

จากตาราง 11 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 33.480 และ ค่า Sig เท่ากับ .004 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่าอายุมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ระดับการศึกษา				รวม
	มัธยม ศึกษา	อนุ ปริญญา	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	
1 ครั้ง (ร้อยละ)	6 (40.0)	3 (33.3)	100 (39.7)	32 (29.6)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	8 (53.3)	5 (55.6)	95 (37.7)	58 (53.7)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	1 (6.7)	1 (11.1)	53 (21.0)	17 (15.7)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	0 (0)	0 (0)	4 (1.6)	1 (0.9)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	15 (100)	9 (100)	252 (100)	108 (100)	384 (100)
Sig = .304					
$\chi^2 = 10.605$					

จากตาราง 12 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 10.605 และ ค่า Sig เท่ากับ .304 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 สรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	สถานภาพสมรส			
	โสด	สมรส	หย่าร้าง	รวม
1 ครั้ง (ร้อยละ)	67 (32.7)	61 (39.9)	13 (50.0)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	92 (44.9)	70 (45.8)	4 (15.4)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	43 (21.0)	20 (13.1)	9 (34.6)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	3 (1.5)	2 (1.3)	0 (0)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	205 (100)	153 (100)	26 (100)	384 (100)
Sig =.023				
$\chi^2 = 14.632$				

จากตาราง 13 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 14.632 และ ค่า Sig เท่ากับ .023 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	อาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	แม่บ้าน	ข้าราชการ	พนักงาน บริษัท	ธุรกิจ ส่วนตัว	
1 ครั้ง (ร้อยละ)	20 (33.3)	6 (35.3)	30 (28.0)	55 (43.7)	30 (40.5)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	29 (48.3)	10 (58.8)	47 (43.9)	53 (42.1)	27 (36.5)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	11 (18.3)	1 (5.9)	29 (27.1)	14 (11.1)	17 (23.0)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	0 (0)	0 (0)	1 (0.9)	4 (3.2)	0 (0)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	60 (100)	17 (100)	107 (100)	126 (100)	74 (100)	384 (100)
Sig =.037						
$\chi^2 = 22.067$						

จากตาราง 14 พบว่า ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 22.067 และ ค่า Sig เท่ากับ .037 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	รายได้ต่อเดือน						รวม
	ต่ำกว่า 5,000	5,001- 10,000	10,001- 20,000	20,001- 30,000	30,001- 40,000	มากกว่า 40,000	
1 ครั้ง (ร้อยละ)	5 (38.5)	13 (28.9)	53 (35.8)	60 (48.0)	10 (24.4)	0 (0)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	6 (46.2)	24 (53.3)	67 (45.3)	44 (35.2)	14 (34.1)	11 (91.7)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	2 (15.4)	6 (13.3)	25 (16.9)	21 (16.8)	17 (41.5)	1 (8.3)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	0 (0)	2 (4.4)	3 (2.0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	13 (100)	45 (100)	148 (100)	125 (100)	41 (100)	12 (100)	384 (100)
Sig =.000							
$\chi^2 = 41.403$							

จากตาราง 15 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 41.403 และ ค่า Sig เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาที่พักต่อวันกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ราคาที่พักต่อวัน				รวม
	ต่ำกว่า 500	501- 1,000	1,001- 1,500	1,501- 2,000	
1 ครั้ง (ร้อยละ)	45 (38.8)	65 (39.4)	27 (34.2)	4 (16.7)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	44 (37.9)	81 (49.1)	33 (41.8)	8 (33.3)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	23 (19.8)	19 (11.5)	19 (24.1)	11 (45.8)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	4 (3.4)	0 (0)	0 (0)	1 (4.2)	24 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	116 (100)	165 (100)	79 (100)	24 (100)	384 (100)
Sig =.000					
$\chi^2 = 29.916$					

จากตาราง 16 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างราคาที่พักต่อวันกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 29.916 และ ค่า Sig เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า ราคาที่พักต่อวันมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าพาหนะในการเดินทางกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ค่าพาหนะในการเดินทาง						รวม
	ต่ำกว่า 1,000	1,001- 1,500	1,501- 2,000	2,001- 2,500	2,501- 3,000	3,000 ขึ้นไป	
1 ครั้ง (ร้อยละ)	3 (27.3)	23 (43.4)	56 (38.6)	29 (33.7)	24 (42.9)	6 (18.2)	141 (36.7)
2 ครั้ง (ร้อยละ)	3 (27.3)	23 (43.4)	60 (41.4)	36 (41.9)	19 (33.9)	25 (75.8)	166 (43.2)
3 ครั้ง (ร้อยละ)	5 (45.5)	6 (11.3)	28 (19.3)	291 (24.4)	10 (17.9)	2 (6.1)	72 (18.8)
4 ครั้ง (ร้อยละ)	0 (0)	1 (1.9)	1 (0.7)	0 (0)	3 (5.4)	0 (0)	5 (1.3)
รวม (ร้อยละ)	11 (100)	53 (100)	145 (100)	86 (100)	56 (100)	33 (100)	384 (100)
Sig =.003							
$\chi^2 = 34.346$							

จากตาราง 17 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างค่าพาหนะในการเดินทางกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 34.346 และ ค่า Sig เท่ากับ .003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า ค่าพาหนะในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 18 ผลการทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่านในด้านลักษณะที่พัก,ด้านแหล่งท่องเที่ยว,ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

สมมติฐาน	อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	
ลักษณะที่พัก	$\chi^2 = 46.751$	Sig = .026
แหล่งท่องเที่ยว	$\chi^2 = 45.280$	Sig = .015
การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ	$\chi^2 = 44.611$	Sig = .042

จากตาราง 18 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน 2 ซึ่งได้ผลสรุปดังนี้

ลักษณะที่พัก ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่พักกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 46.751 และ ค่า Sig เท่ากับ .026 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า ลักษณะที่พักมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แหล่งท่องเที่ยว ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 45.280 และ ค่า Sig เท่ากับ .015 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน พบว่า ค่า χ^2 เท่ากับ 44.611 และ ค่า Sig เท่ากับ .042 ซึ่งน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 19 สรุปปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

ปัจจัย	อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	
	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
เพศ		✓
อายุ	✓	
ระดับการศึกษา		✓
สถานภาพสมรส	✓	
อาชีพ	✓	
รายได้ต่อเดือน	✓	
ราคาที่พักต่อวัน	✓	
ค่าพาหนะในการเดินทาง	✓	
ลักษณะที่พัก	✓	
แหล่งท่องเที่ยว	✓	
การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ	✓	

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวใน
จังหวัดน่าน สามารถสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน
จังหวัดน่าน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ , อายุ , ระดับการศึกษา , สถานภาพสมรส , อาชีพ
มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน , ราคาที่พักต่อวัน , ค่าพาหนะในการ
เดินทาง , ลักษณะที่พัก , แหล่งท่องเที่ยว , การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์
การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัด
น่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน
จังหวัดน่าน ผู้วิจัยจึงได้ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยคำนวณจากสูตร Yamane
(ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 48) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)(Z^2)}{e^2}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน

ระยะเวลาที่ศึกษา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2552 โดยมีวิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่าง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกสถานที่ท่องเที่ยว 3 แห่งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดน่าน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) ดังนี้

1. วัดพระธาตุแช่แห้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลม่วงตึ๊ด อ.ภูเพียง จ.น่าน
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน ตั้งอยู่ที่ ถ.ผากอง ตำบลในเวียง อ.เมือง จ.น่าน
3. วัดภูมินทร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลในเวียง อ.เมือง จ.น่าน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยแบ่งสัดส่วนสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ละ 128 คน

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check – List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open-ended) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check – List) ประกอบด้วย ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว สถานที่พัก ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบจัดอันดับ (Ranking) ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open-ended) ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ประกอบด้วย ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินผลได้ใช้เกณฑ์การประเมินดังต่อไปนี้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิกิธ (Likert Scale) มีน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ (ถาณินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 77)

1. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
2. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 ระดับความคิดเห็นมาก
3. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 ระดับความคิดเห็นปานกลาง
4. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 ระดับความคิดเห็นน้อย
5. ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จำนวน 384 คน และระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามคือ ช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเดือนที่มาท่องเที่ยว สถานที่พัก ความต้องการกลับมาเที่ยวอีก โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ในการทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยว จำนวน 384 คน พบว่า นักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.4 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.6 มีอายุระหว่าง 20-29 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาคือมีอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 และมีอายุ 60 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.6 และมีระดับการศึกษาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีสถานภาพโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมา คือ มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 39.8 มีอาชีพพนักงานบริษัทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.8 และมีอาชีพแม่บ้านน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตอนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ได้แก่

ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คนในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จะเสียค่าใช้จ่าย 3,001 – 4,000 บาทต่อครั้ง/คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.2 และเสียค่าใช้จ่าย 1,000-2,000 บาทต่อครั้ง/คนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.4

ผู้ร่วมเดินทาง นักท่องเที่ยวเดินทางมากับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.7 และเดินทางมาคนเดียวน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.8

วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง นักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดน่านเพื่อพักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.9 และเดินทางมาปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.0

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่นิยม นักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.6 และไปท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.3

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวประทับใจ 5 อันดับแรก คือวัดพระธาตุแช่แห้ง คิดเป็นร้อยละ 31.4 วัดภูมินทร์ คิดเป็นร้อยละ 29.3 อุทยานแห่งชาติดอยภูคา คิดเป็นร้อยละ 18.8 อุทยานแห่งชาติศรีน่าน คิดเป็นร้อยละ 14.7 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน คิดเป็นร้อยละ 5.7

พาหนะในการเดินทาง พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางมากที่สุด คือรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 48.1 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางน้อยที่สุดคือเครื่องบิน คิดเป็นร้อยละ 2.1

พาหนะในท้องถิ่น ในช่วงที่ท่องเที่ยวในจังหวัดน่านนักท่องเที่ยวบางส่วนมีโอกาสได้ใช้พาหนะในท้องถิ่นคือ รถสองแถว

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวในระยะเวลา 1 ปี นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว 2 ครั้งในรอบ 1 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.2 และเดินทางมาท่องเที่ยว 4 ครั้งในรอบ 1 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.3

จำนวนวันในการมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว 3-4 วันต่อครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.5 และเดินทางมาท่องเที่ยวมากกว่า 6 วันต่อครั้งน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

ช่วงเวลาในการเดินทาง นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยววันหยุดปลายสัปดาห์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.8 และเดินทางมาท่องเที่ยววันหยุดตามเทศกาลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.2

ช่วงเดือนในการเดินทาง นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเดือนตุลาคม-ธันวาคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.1 และเดินทางมาท่องเที่ยวเดือนกรกฎาคม-กันยายนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.2

พักค้างคืน นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านทั้งหมดพักค้างคืน

สถานที่พัก นักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่โรงแรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.9 และตั้งแคมป์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.9

ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวในอนาคต นักท่องเที่ยวต้องการกลับมาท่องเที่ยวที่จังหวัดน่านอีก คิดเป็นร้อยละ 97.7 และไม่ต้องการกลับมาอีก คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ด้านลักษณะที่พัก ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ พบว่า

รายได้ต่อเดือน นักท่องเที่ยวมีรายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด คิดเป็น

ร้อยละ 38.5 และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.4

ราคาที่พักต่อวัน นักท่องเที่ยวพักในห้องพักราคา 501-1,000 บาทต่อวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.0 และพักในห้องพักราคา 1,501-2,000 บาทต่อวันน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.3

ค่าพาหนะในการเดินทาง นักท่องเที่ยวมีค่าพาหนะในการเดินทาง 1,501-2,000 บาทต่อครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.8 และมีค่าพาหนะในการเดินทางต่ำกว่า 1,000 บาทต่อครั้งน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.9

ด้านลักษณะที่พัก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในด้านลักษณะที่พักมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

ด้านแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน

ปัจจัยส่วนบุคคล จากผลการศึกษาพบว่า

เพศและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาพบว่า

รายได้ต่อเดือน ราคาที่พักต่อวัน ค่าพาหนะในการเดินทาง ลักษณะที่พัก แหล่งท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

นักท่องเที่ยวเสียค่าใช้จ่าย 3,001 – 4,000 บาทต่อครั้ง/คน ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมากที่สุด เนื่องจากการมาท่องเที่ยวจะมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าที่พัก ค่าพาหนะในการเดินทาง ฯลฯ ในการมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านนักท่องเที่ยวเดินทางมากับเพื่อนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน และยังไม่มีการครบวงจรจึงมักต้องการที่จะเที่ยวกับเพื่อน นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพักผ่อนมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากจังหวัดน่านเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีธรรมชาติที่สวยงาม มีอากาศที่บริสุทธิ์ และมีวัฒนธรรมประเพณีที่ยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิม จึงเหมาะแก่การพักผ่อน

สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมากที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน เนื่องจากจังหวัดน่านเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและมีโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงอยู่เป็นจำนวนมากจึงทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ วัดพระธาตุแช่แห้ง วัดภูมินทร์ อุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติศรีน่าน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 5 อันดับ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดน่าน เพราะแต่ละแหล่งท่องเที่ยวก็จะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป จึงสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่ได้มาเที่ยวชม

พาหนะในการเดินทางที่นักท่องเที่ยวใช้เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมากที่สุดคือรถยนต์ส่วนตัว เนื่องจากการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวให้ความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ในช่วงที่ท่องเที่ยวในจังหวัดน่านนักท่องเที่ยวบางส่วนมีโอกาสดำเนินการใช้พาหนะในท้องถิ่นคือรถสองแถวเพื่อเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบ้าง

ในระยะเวลา 1 ปี นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านมากที่สุดจำนวน 2 ครั้ง นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่าน 3-4 วันต่อครั้งมากที่สุด เนื่องจากจังหวัดน่านมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงต้องใช้เวลาท่องเที่ยวหลายวัน จึงจะเที่ยวได้ครบ ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมากที่สุดคือ วันหยุดปลายสัปดาห์ ช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวเดินทางมา

นักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านพักค้างคืน นักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่โรงแรมมากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดน่านและโรงแรมยังเป็นสถานที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายครบครัน และนักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านอีก เนื่องจากเกิดความประทับใจ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดน่าน

ปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ ผลจากการศึกษาพบว่า เพศของนักท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ วรเชษฐกุล (2546: 176-180) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม จากผลการศึกษาพบว่า เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวจำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปีไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา วาหลวง (2550: 134-136) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการศึกษาพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

อายุ ผลจากการศึกษาพบว่า อายุของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน ถึงหมื่นไวย (2547: 243-247) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จากผลการศึกษาพบว่า อายุแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งในการเดินทางแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน สอนเจริญ (2548: 133-145) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย จากผลการศึกษาพบว่า อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา ผลจากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์

สถานภาพสมรส ผลจากการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ วงศ์เทียนชัย (2547: 166-167) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตากของนักท่องเที่ยวชาวไทย จากผลการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านความถี่ในการมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ สกุลศรีจิรวัดณ์ (2548: 122-128) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จากผลการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะไป

อาชีพ ผลจากการศึกษาพบว่า อาชีพของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน สอนเจริญ (2548: 133-145) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย จากผลการศึกษาพบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธัสดา เขยกิจวงศ์ (2547: 96-98) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำ จากผลการศึกษาพบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยวในรอบ 1 ปี แตกต่างกัน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

รายได้ต่อเดือน ผลจากการศึกษาพบว่า รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรไกร เดิมถาวร (2547: 151-159) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี จากผลการศึกษาพบว่า รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านจำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน สอนเจริญ (2548: 133-145) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน

ราคาที่พักต่อวัน ผลจากการศึกษาพบว่า ราคาที่พักต่อวันของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพรรณ อรุณจันทร์ (2550: 61-66) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการศึกษาพบว่าราคาที่พักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)

ค่าพาหนะในการเดินทาง ผลจากการศึกษาพบว่า ค่าพาหนะในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพรรณ อรุณจันทร์ (2550: 61-66) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการศึกษาพบว่า ราคาพาหนะในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว (ในระยะเวลา 1 ปี)

ด้านลักษณะที่พัก ผลจากการศึกษาพบว่า ด้านลักษณะที่พักมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน สอนเจริญ (2548: 133-145) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย จากผลการศึกษาพบว่า สถานที่พักที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน และด้านสถานที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริอร ทองมั่ง (2548: 108-112) ศึกษาเรื่อง ทักษะคติที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการท่องเที่ยวเกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี จากผลการศึกษาพบว่า ด้านที่พัก นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางในด้านที่พัก ยกเว้นทัศนคติในเรื่องที่พักตั้งอยู่ในทำเลที่สวยงามมีทัศนคติที่ดี

ด้านแหล่งท่องเที่ยว ผลจากการศึกษาพบว่าด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ วรเวชธนกุล (2546: 176-180) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวน (ครั้ง) ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปีแตกต่างกัน และให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว, ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ วงศ์เทียนชัย (2547: 166-167) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัด

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ผลจากการศึกษาพบว่า ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสอดคล้องกับบังอร จันทรุ่งเรือง (2551: 10-12) นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล ปัจจุบันนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมีความสำคัญต่อการเดินทางท่องเที่ยวมาก เช่น การประกาศปีการท่องเที่ยว ล้วนแต่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของการเดินทางท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว , ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว , ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว , สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก , ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในจังหวัดน่าน ดังนั้น ภาครัฐควรมีการทบทวนปรับปรุง ดูแลรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ให้สวยงามอย่างสม่ำเสมอ และพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้คงความเป็นธรรมชาติ มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีความร่มรื่น เพื่อสร้างบรรยากาศในการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำอีก

2. ด้านลักษณะที่พัก เช่น ที่พักหาง่าย , ความสะอาดของสถานที่พัก , ความสวยงามของสถานที่พัก , สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่พัก , ความปลอดภัยของสถานที่พัก มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในจังหวัดน่าน ดังนั้น ภาคเอกชนควรให้ความร่วมมือในการให้บริการด้านสถานที่พัก นอกจากนี้ยังต้องเน้นรักษาความสะอาด จัดสถานที่ให้มีความสวยงามและมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวมากขึ้น รวมถึงรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาพัก

3. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ เช่น การรณรงค์การเดินทางภายใต้แนวคิด “เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก” , ททท. จัดทำโบรชัวร์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดน่าน , การเสนอข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในนิตยสารการท่องเที่ยว , การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว , การกำหนดวันหยุดราชการแบบต่อเนื่อง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในจังหวัดน่าน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดน่านให้เป็นที่รู้จัก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยกันประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ มากขึ้น เช่น นิตยสารการท่องเที่ยว นำแผ่นพับหรือใบปลิวสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดน่านไป

4. ราคาที่พักและค่าพาหนะในการเดินทาง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในจังหวัดน่าน ดังนั้น ทางจังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านราคาที่พักและค่าพาหนะในการเดินทางดังกล่าว โดยการตรวจสอบและควบคุมระดับราคาให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อด้านลบต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่าน เช่น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านสังคม เป็นต้น เพื่อนำการศึกษานั้นมาพัฒนาจุดบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2. ควรทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวได้รับระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในจังหวัดน่านของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดน่านให้ดียิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการและดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550). *สถิตินักท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2552 , จาก www.thai.tourismthailand.org
- จรรยา วาหลวง. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2548). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกรสซิฟ.
- ดารา ทีปะปาล. (2542). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วี.อินเตอร์ พรินท์.
- นภาพรอรณ อรุณจันทร์. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2548). *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชัชกุล. (2550). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บ้งอร ฉัตรรุ่งเรือง. (2551). *การวางแผนและการจัดรายการนำเที่ยว*. กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดุกะซัน.
- บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา. (2548). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊ค สแตนดาร์ด.
- (2548). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- พรพรวณ สกุลศรีจิรวรรณ. (2548). *พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เมธัสดา เขยกิจวงศ์. (2547). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำ*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพดี เสตพรณ. (2543). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พิเศษฐ์การพิมพ์.
- วรรณนา วงษ์วานิช. (2546). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. (2545). *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2550). *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศุภกร เสรีรัตน์. (2544). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์.บิซิเนส เพรส.
- สมใจ วงศ์เทียนชัย. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตากของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สรไกร เต็มถาวร. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริอร ทองมั่ง. (2547). *ทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวเกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายฝน ถึงหมื่นไฉ. (2547). *ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุปัญญา ไชยชาญ. (2543). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- แสงเดือน สอนเจริญ. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยบริเวณ อ.เขียงแสน จ.เขียงราย*. บธ.ม.(การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน. (มปป). *คู่มือท่องเที่ยวน่านอย่างมีความสุข*. น่าน: ม.ป.พ.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อารณีย์ วิวัฒน์ภรณ์. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน จังหวัดราชบุรี*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อารีย์ วรเวชธนกุล. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน จังหวัดนครปฐม*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Edgell, David L. (1990). *International Tourism Policy*. New York: Van Nostrand Reinhold.

Engel James F., Blackwell Roger D. and Miniard Paul W. (1995). *Consumer Behavior*, 8th ed. Fort Worth: The Dryden Press Inc.

Holloway, J. Christopher. (2002). *The business of Tourism*. 6th ed. Macdonald and Evans Ltd.

Kotler Philip. (2003). *Marketing for Hospitality and Tourism*: The Millennium Edition. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Schiffman, Leon G; & Leslie Lazar Kanuk. (2007). *Consumer Behavior*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก ก

ตารางการวิเคราะห์

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านลักษณะที่พัก ในด้านที่พักหาง่ายกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ที่พักหาง่าย				รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1 ครั้ง	14	63	62	2	141
(ร้อยละ)	(28.6)	(41.2)	(35.8)	(28.6)	(36.7)
2 ครั้ง	27	66	70	3	166
(ร้อยละ)	(52.9)	(43.1)	(40.5)	(42.9)	(43.2)
3 ครั้ง	9	22	40	1	72
(ร้อยละ)	(17.6)	(14.4)	(23.1)	(14.3)	(18.8)
4 ครั้ง	1	2	1	1	5
(ร้อยละ)	(2.0)	(1.3)	(0.6)	(14.3)	(1.3)
รวม	51	153	173	7	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านลักษณะที่พัก ในด้านความสะอาดของสถานที่พักกับอุปสงค์การ
ท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน.(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ความสะอาดของสถานที่พัก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	49	58	34	141
(ร้อยละ)	(45.0)	(42.3)	(24.6)	(36.7)
2 ครั้ง	37	57	72	166
(ร้อยละ)	(33.9)	(41.6)	(52.2)	(43.2)
3 ครั้ง	23	19	30	72
(ร้อยละ)	(21.1)	(13.9)	(21.7)	(18.8)
4 ครั้ง	0	3	2	5
(ร้อยละ)	(0)	(2.2)	(1.4)	(1.3)
รวม	109	137	138	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านลักษณะที่พัก ในด้านความสวยงามของสถานที่พักกับอุปสงค์
การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	หน่วย:คน:(ร้อยละ)				
	ความสวยงามของสถานที่พัก				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
1 ครั้ง	8	53	70	7	141
(ร้อยละ)	(38.1)	(38.7)	(33.5)	(87.5)	(36.7)
2 ครั้ง	10	60	96	0	166
(ร้อยละ)	(47.6)	(43.8)	(44.0)	(0)	(43.2)
3 ครั้ง	2	23	46	1	72
(ร้อยละ)	(9.5)	(16.8)	(21.1)	(12.5)	(18.8)
4 ครั้ง	1	1	3	0	5
(ร้อยละ)	(4.8)	(0.7)	(1.4)	(0)	(1.3)
รวม	21	137	218	8	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านลักษณะที่พัก ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่พัก
กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่พัก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	28	78	35	141
(ร้อยละ)	(25.9)	(39.8)	(43.8)	(36.7)
2 ครั้ง	61	72	33	166
(ร้อยละ)	(56.5)	(36.7)	(41.3)	(43.2)
3 ครั้ง	18	42	12	72
(ร้อยละ)	(16.7)	(21.4)	(15.0)	(18.8)
4 ครั้ง	1	4	0	5
(ร้อยละ)	(0.9)	(2.0)	(0)	(1.3)
รวม	108	196	80	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านลักษณะที่พัก ในด้านความปลอดภัยของสถานที่พักกับอุปสงค์
การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ความปลอดภัยของสถานที่พัก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	32	74	35	141
(ร้อยละ)	(30.2)	(46.8)	(29.2)	(36.7)
2 ครั้ง	54	54	58	166
(ร้อยละ)	(50.9)	(34.2)	(48.3)	(43.2)
3 ครั้ง	19	27	26	72
(ร้อยละ)	(17.9)	(17.1)	(21.7)	(18.8)
4 ครั้ง	1	3	1	5
(ร้อยละ)	(0.9)	(1.9)	(0.8)	(1.3)
รวม	106	158	120	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านแหล่งท่องเที่ยว ในด้านความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวกับ
อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	หน่วย:คน:(ร้อยละ)			
	ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	61	47	33	141
(ร้อยละ)	(46.6)	(32.2)	(30.8)	(36.7)
2 ครั้ง	53	65	48	166
(ร้อยละ)	(40.5)	(44.5)	(44.9)	(43.2)
3 ครั้ง	14	33	25	72
(ร้อยละ)	(10.7)	(22.6)	(23.4)	(18.8)
4 ครั้ง	3	1	1	5
(ร้อยละ)	(2.3)	(0.7)	(0.9)	(1.3)
รวม	131	146	107	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านแหล่งท่องเที่ยว ในด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวกับอุปสงค์
การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน.(ร้อยละ)				
จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	58	62	21	141
(ร้อยละ)	(40.8)	(32.6)	(40.4)	(36.7)
2 ครั้ง	45	96	25	166
(ร้อยละ)	(31.7)	(50.5)	(48.1)	(43.2)
3 ครั้ง	37	29	6	72
(ร้อยละ)	(26.1)	(15.3)	(11.5)	(18.8)
4 ครั้ง	2	3	0	5
(ร้อยละ)	(1.4)	(1.6)	(0)	(1.3)
รวม	142	190	52	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านแหล่งท่องเที่ยว ในด้านความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวกับอุปสงค์
การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)				
จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	39	75	27	141
(ร้อยละ)	(32.8)	(35.4)	(50.9)	(36.7)
2 ครั้ง	62	92	12	166
(ร้อยละ)	(52.1)	(43.4)	(22.6)	(43.2)
3 ครั้ง	17	41	14	72
(ร้อยละ)	(14.3)	(19.3)	(26.4)	(18.8)
4 ครั้ง	1	4	0	5
(ร้อยละ)	(0.8)	(1.9)	(0)	(1.3)
รวม	119	212	53	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านแหล่งท่องเที่ยว ในด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกับ
อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	หน่วย:คน:(ร้อยละ)			
	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	77	53	11	141
(ร้อยละ)	(43.5)	(35.3)	(19.3)	(36.7)
2 ครั้ง	66	75	25	166
(ร้อยละ)	(37.3)	(50.0)	(43.9)	(43.2)
3 ครั้ง	32	19	21	72
(ร้อยละ)	(18.1)	(12.7)	(36.8)	(18.8)
4 ครั้ง	2	3	0	5
(ร้อยละ)	(1.1)	(2.0)	(0)	(1.3)
รวม	177	150	57	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านแหล่งท่องเที่ยว ในด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวกับ
อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)				
จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	47	60	34	141
(ร้อยละ)	(38.5)	(33.0)	(42.5)	(36.7)
2 ครั้ง	52	92	22	166
(ร้อยละ)	(42.6)	(50.5)	(27.5)	(43.2)
3 ครั้ง	23	27	22	72
(ร้อยละ)	(18.9)	(14.8)	(27.5)	(18.8)
4 ครั้ง	0	3	2	5
(ร้อยละ)	(0)	(1.6)	(2.5)	(1.3)
รวม	122	182	80	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ในด้านการรณรงค์การเดินทาง
ภายใต้แนวคิด“เที่ยวไทยครีกครีน เศรษฐกิจไทยคึกคัก” กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน:(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	การรณรงค์การเดินทางภายใต้แนวคิด “เที่ยวไทยครีกครีน เศรษฐกิจไทยคึกคัก”				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
1 ครั้ง	38	59	34	10	141
(ร้อยละ)	(43.7)	(38.1)	(29.6)	(37.0)	(36.7)
2 ครั้ง	28	63	64	11	166
(ร้อยละ)	(32.2)	(40.6)	(55.7)	(40.7)	(43.2)
3 ครั้ง	21	32	13	6	72
(ร้อยละ)	(24.1)	(20.6)	(11.3)	(22.2)	(18.8)
4 ครั้ง	0	1	4	0	5
(ร้อยละ)	(0)	(0.6)	(3.5)	(0)	(1.3)
รวม	87	155	115	27	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ในด้านททท. จัดทำโบรชัวร์แหล่ง
ท่องเที่ยวจังหวัดน่านกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน.(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	ททท. จัดทำโบรชัวร์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดน่าน			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	37	69	35	141
(ร้อยละ)	(37.4)	(43.4)	(27.8)	(36.7)
2 ครั้ง	45	63	58	166
(ร้อยละ)	(45.5)	(39.6)	(46.0)	(43.2)
3 ครั้ง	17	23	32	72
(ร้อยละ)	(17.2)	(14.5)	(25.4)	(18.8)
4 ครั้ง	0	4	1	5
(ร้อยละ)	(0)	(2.5)	(0.8)	(1.3)
รวม	99	159	126	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ในด้านการเสนอข่าวสารของ
สถานที่ท่องเที่ยวในนิตยสารการท่องเที่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน.(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	การเสนอข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในนิตยสารการท่องเที่ยว			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	72	53	16	141
(ร้อยละ)	(42.9)	(33.8)	(27.1)	(36.7)
2 ครั้ง	63	65	38	166
(ร้อยละ)	(37.5)	(41.4)	(64.4)	(43.2)
3 ครั้ง	29	38	5	72
(ร้อยละ)	(17.3)	(24.2)	(8.5)	(18.8)
4 ครั้ง	4	1	0	5
(ร้อยละ)	(2.4)	(0.6)	(0)	(1.3)
รวม	168	157	59	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ในด้านการประชาสัมพันธ์แหล่ง
ท่องเที่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

หน่วย:คน.(ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
1 ครั้ง	37	75	27	2	141
(ร้อยละ)	(31.4)	(41.9)	(33.3)	(33.3)	(36.7)
2 ครั้ง	60	72	30	4	166
(ร้อยละ)	(50.8)	(40.2)	(37.0)	(66.7)	(43.2)
3 ครั้ง	17	32	23	0	72
(ร้อยละ)	(14.4)	(17.9)	(28.4)	(0)	(18.8)
4 ครั้ง	4	0	1	0	5
(ร้อยละ)	(3.4)	(0)	(1.2)	(0)	(1.3)
รวม	118	179	81	6	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ในด้านการกำหนดวันหยุดราชการ
แบบต่อเนื่องกับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ในระยะเวลา 1 ปี	หน่วย:คน:(ร้อยละ)			
	การกำหนดวันหยุดราชการแบบต่อเนื่อง			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	รวม
1 ครั้ง	68	60	13	141
(ร้อยละ)	(34.2)	(44.1)	(26.5)	(36.7)
2 ครั้ง	84	51	31	166
(ร้อยละ)	(42.2)	(37.5)	(63.3)	(43.2)
3 ครั้ง	45	24	3	72
(ร้อยละ)	(22.6)	(17.6)	(6.1)	(18.8)
4 ครั้ง	2	1	2	5
(ร้อยละ)	(1.0)	(0.7)	(4.1)	(1.3)
รวม	199	136	49	384
(ร้อยละ)	(100)	(100)	(100)	(100)

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยว ในจังหวัดน่าน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ เรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน”

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

<u>ตอนที่ 1</u>	ปัจจัยส่วนบุคคล
<u>ตอนที่ 2</u>	พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
<u>ตอนที่ 3</u>	ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถาม

อภิสุตา สุวรรณประชา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

.....
 คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน () ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ

() 1. ต่ำกว่า 20 ปี

() 2. 20-29 ปี

() 3. 30-39 ปี

() 4. 40-49 ปี

() 5. 50-59 ปี

() 6. 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() 1. มัธยมศึกษา

() 2. อนุปริญญา

() 3.ปริญญาตรี

() 4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพสมรส

() 1. โสด

() 2. สมรส

() 3. หย่าร้าง

5. อาชีพ

() 1. นักเรียน/นักศึกษา

() 2. แม่บ้าน

() 3. ข้าราชการ

() 4. พนักงานบริษัท

() 5. ธุรกิจส่วนตัว

() 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

1. ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง/คน ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านของท่านจำนวน.....บาท
2. ในการมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านท่านมากับใคร

() 1. คนเดียว	() 2. ครอบครัว/ญาติ	() 3. เพื่อน
() 4. บริษัทนำเที่ยว	() 5. ที่ทำงาน	() 6. อื่น (ระบุ).....
3. วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดน่านของท่าน

() 1. พักผ่อน	() 2. ทำบุญ/ไหว้พระ	() 3. เยี่ยมญาติ/เพื่อน
() 4. ประชุม/สัมมนา	() 5. ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ	() 6. อื่น (ระบุ).....
4. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ท่านนิยมไปท่องเที่ยวจังหวัดน่าน(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติศรีน่าน อุทยานแห่งชาติแม่จริม ล่องแก่งน้ำว้า เสาดินนาน้อย
() 2. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน เช่น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ วัดพระธาตุแช่แห้ง วัดภูมินทร์ วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร วัดมิ่งเมือง
() 3. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต เช่น งานแข่งเรือ ประเพณี สงกรานต์ หมู่บ้านไทยลื้อหนองบัว หอศิลป์ปริม่าน
() 4. อื่น ๆ(ระบุ).....
5. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านที่ท่านประทับใจมากที่สุด (กรุณาใส่ตัวเลข 5 อันดับแรก)

() 1. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	() 9. อุทยานแห่งชาติศรีน่าน
() 2. วัดพระธาตุแช่แห้ง	() 10. น้ำตกศิลาเพชร
() 3. วัดภูมินทร์	() 11. น้ำตกตาดม่าน
() 4. วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร	() 12. หมู่บ้านประมงปากนาย
() 5. วัดมิ่งเมือง	() 13. เสาดินนาน้อย
() 6. วัดพระธาตุเขาน้อย	() 14. หอศิลป์ปริม่าน
() 7. อุทยานแห่งชาติดอยภูคา	() 15. ล่องแก่งน้ำว้า
() 8. อุทยานแห่งชาติแม่จริม	() 16. วนอุทยานถ้ำผาตูบ

6. พาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านของท่านในครั้งนี้
- () 1. รถยนต์ส่วนตัว () 2. รถโดยสารประจำทาง () 3. เครื่องบิน
() 4. รถบริษัทนำเที่ยว () 5. บริการเช่ารถตู้ () 6. อื่น (ระบุ).....
7. ในช่วงที่ท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ท่านมีโอกาใช้พาหนะในท้องถิ่น เพื่อเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือไม่ ถ้าใช่โปรดระบุชนิดพาหนะ.....
8. ภายใน 1 ปี ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านจำนวน.....ครั้ง (รวมครั้งนี้)
9. จำนวนวันที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านเฉลี่ยต่อครั้ง.....วัน
10. ช่วงเวลาที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่าน
- () 1. วันหยุดตามเทศกาล () 2. วันหยุดปลายสัปดาห์
() 3. วันลาพักร้อนประจำปี () 4. อื่น ๆ(ระบุ).....
11. ช่วงเดือนใดที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. มกราคม-มีนาคม () 2. เมษายน-มิถุนายน
() 3. กรกฎาคม-กันยายน () 4. ตุลาคม – ธันวาคม
12. ท่านพักค้างคืนที่จังหวัดน่านหรือไม่
- () 1. ค้างคืน () 2. ไม่ค้าง(ข้ามไปตอบข้อ 14)
13. สถานที่พักในการท่องเที่ยวจังหวัดน่านของท่าน
- () 1. โรงแรม () 2. ที่พักในอุทยาน () 3. รีสอร์ท
() 4. บ้านญาติ/เพื่อน () 5. ตั้งแคมป์ () 6. อื่น (ระบุ).....
14. ท่านต้องการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านอีกหรือไม่
- () 1. ต้องการกลับมาอีก
() 2. ไม่ต้องการกลับมาอีก

ตอนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

1. รายได้ต่อเดือนของท่าน.....บาท
2. ราคาที่พักต่อวันของท่านระหว่างการท่องเที่ยวจังหวัดน่านต่อครั้ง.....บาท
3. ค่าพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านของท่านต่อครั้ง.....บาท

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวในจังหวัด
น่าน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านลักษณะที่พัก</u>					
1. ที่พักหาง่าย					
2. ความสะอาดของสถานที่พัก					
3. ความสวยงามของสถานที่พัก					
4. สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่พัก					
5. ความปลอดภัยของสถานที่พัก					
<u>ด้านแหล่งท่องเที่ยว</u>					
6. ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว					
7. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว					
8. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว					
9. สถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก					
10. ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว					
<u>การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ</u>					
11. การรณรงค์การเดินทางภายใต้แนวคิด “เที่ยวไทยครั้งครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก”					
12. ททท. จัดทำโบรชัวร์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดน่าน					
13. การเสนอข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในนิตยสารการท่องเที่ยว					
14. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น การออกบูธแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น งานไทยเที่ยวไทย					
15. การกำหนดวันหยุดราชการแบบต่อเนื่อง					

ภาคผนวก ค

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/10349

วันที่ 14 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวอภิสดา สุวรรณประชา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน” โดยมี อาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามพฤติกรรม การท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอภิสดา สุวรรณประชา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่.ศธ 0519.12/10352

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 ตุลาคม 2552

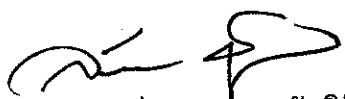
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

นมัสการ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุแช่แห้ง

เนื่องด้วย นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน” โดยมี อาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวในวัดพระธาตุแช่แห้ง จังหวัดน่าน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรม การท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

นมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-6120-660

ที่ ศธ 0519.12/10350

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/4 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน

เนื่องด้วย นางสาวอภิสดา สุวรรณประชา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน” โดยมี อาจารย์ประภาพร เพ็ญฟูสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวในจังหวัดน่าน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอภิสดา สุวรรณประชา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-6120-660

ที่ ศธ 0519.12/10351

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/4 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

นมัสการ เจ้าอาวาสวัดภูมิรินทร์

เนื่องด้วย นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมกาท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน” โดยมี อาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวในวัดภูมิรินทร์ จังหวัดน่าน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมกาท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

นมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-6120-660

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวอภิสุตา สุวรรณประชา
วันเดือนปีเกิด	23 เมษายน 2528
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	38 หมู่ 4 ตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2546	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนสตรีศรีน่าน จังหวัดน่าน
พ.ศ.2549	มนุษยศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2552	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การจัดการ) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร